

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 26. 8. 2026

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0199/SO/2026

Programová služba: STVR 24

Vysielateľ: Slovenská televízia a rozhlas

Číslo autorizácie vysielania: AT/24

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „regulátor“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedu senátu Adama Valčeka a členov senátu Mgr. Ondreja Krivúša a Mgr. Kataríny Začkovej postupom podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi Slovenská televízia a rozhlas vo veci možného porušenia **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na televíznej programovej službe STVR 24 odvysielal dňa 27. 5. 2026 o cca 20:59 hod. program *Odpovede s Ankou Žitnou*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 9. 9. 2026

Z: PO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie začatie správneho konania.

T: 7. 9. 2026

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 26. 8. 2026

Podnet na preverenie č. 0199/SO/2026 zaevidovaný dňa 2. 6. 2026

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: *Odpovede s Ankou Žitnou*

Deň a čas vysielania: 27. 5. 2026 20:59 hod.

Programová služba: STVR 24

Vysielateľ: Slovenská televízia a rozhlas

Číslo autorizácie: AT/24

Dátum: 19. 8. 2026

OBSAH PODNETU:

„Dátum a približný čas vysielania alebo poskytnutia obsahu: St, 05/27/2026 - 21:00

Názov programovej služby alebo avms: Odpovede s Ankou Žitnou, STVR

Predmet podnetu (uveďte, čím malo dôjsť k porušeniu zákona): V relácii Odpovede s Ankou Žitnou, odvysielanej STVR dňa 27. 05. 2026 o 21:00 hod., došlo k porušeniu § 25 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o mediálnych službách“), ktorý vyžaduje zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.

Program bol tematicky rámcovaný ako diskusia o ľudských právach (konkrétne o manželstvách párov rovnakého pohlavia), pričom hostia zahŕňali europoslankyňu za Smer-SD Katarínu Roth Nevedálovú a katolíckeho kňaza Mariána Prachára, ktorých názorové pozície vo vzťahu k diskutovaným témam boli kompatibilné, zatiaľ čo jediný kontrastný hlas predstavoval riaditeľ Inštitútu ľudských práv Peter Weisenbacher.

Namiesto zástupcu opozičného politického subjektu bolo použité „prázdne kreslo“ s odôvodnením, že opozícia pozvanie odmietla. Tento formát je za určitých podmienok akceptovateľný, avšak vyvoláva zvýšenú povinnosť moderátora aktívne vyvažovať diskusiu, čo sa v predmetnom programe nestalo. Zároveň výber hostí sám o sebe dostatočne nezabezpečil pluralitu názorov k diskutovaným témam: téma sa týkala LGBTQ+ komunity, ktorá bola v relácii zastúpená len jedným hlasom, hoci existujú ďalšie relevantné organizácie (napr. Sapling, Inakosť). Vysielateľ mal možnosť nahradiť politického hosta ďalším odborným hlasom reprezentujúcim dotknutú skupinu alebo zvoliť alternatívny odborný pohľad, kde by diskutovali len odborní hostia a nie politickí reprezentanti, čo by pluralitu zabezpečilo bez závislosti od politickej ochoty opozície.

Rada pre mediálne služby vo svojich rozhodnutiach opakovane konštatovala (a táto skutočnosť je explicitne uvedená aj v analýze Kancelárie Rady k podnetu č. 0110/SO/2026), že ak zostava hostí nezabezpečuje pluralitu sama o sebe, vyvažujúcu funkciu musí aktívne plniť moderátor – prostredníctvom polemických otázok, citácií absentujúcich stanovísk, dokrútok alebo iného sprostredkovania alternatívnych názorov.

Táto povinnosť bola v predmetnom programe zjavne porušená:

- Moderátorka pána Weisenbachera opakovane a cielene konfrontovala, označovala jeho pozície za „extrémne“ a vyjadrovala vlastný hodnotiaci postoj, čím vystupovala nie ako neutrálny moderátor, ale ako ďalší účastník diskusie na strane väčšinového naratívu. Samotný Weisenbacher v priebehu diskusie explicitne poukázal na to, že ide o „presilovku“.

- Moderátorka opakovane naznačovala, že zastávanie alternatívnych pozícií je úlohou politickej opozície – čím de facto legitimizovala absenciu takého hlasu a prehlbovala názorovú asymetriu namiesto toho, aby ju kompenzovala.

- Voči ostatným hosťom moderátorka nevystupovala polemicky, ich pozície nespochybňovala a vo viacerých momentoch sa k nim skôr pripájala.

Vznikla situácia fakticky „troch proti jednému“ (dva hostia s kompatibilnými pozíciami, moderátorka aktívne vstupujúca na ich stranu, oproti jedinému hlasu s odlišným pohľadom), čo nezodpovedá požiadavke proporčného zastúpenia názorov.

Na základe uvedeného sa domnievam, že v predmetnej relácii došlo k porušeniu § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., a žiadam preto Radu pre mediálne služby, aby predmetný obsah preskúmala a vo veci rozhodla v súlade s platnou právnou úpravou.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 8 Komunikáty

„(4) Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podľa internetovej stránky¹ vysielateľ formát svojej relácie *Odpovede s Ankou Žitnou*, ktorý vysiela od októbra 2025, charakterizuje ako cit. „nový formát diskusií, ktorý hľadá riešenia, nie konflikty“. Zámerom vysielateľa bolo prostredníctvom relácie vytvoriť nový kultivovaný priestor, kde sa stretávajú politici a experti, aby pomenovali realitu a hľadali spoločné riešenia. Podľa moderátorky sa relácia vedome vyhýba formátu ostrých konfrontácií, pričom jej cieľom nie je vytvoriť ring, ale pomenovať realitu a oddeliť argumenty od emócií a hľadať riešenia. Moderátorka uvádza cit. „Vyváženosť nie je o tom, že dáte priestor koalícii a opozícii a necháte ich hádať sa. Takáto debata diváka len znechutí. My dávame priestor rôznym pohľadom, aby sme pomenovali problém a hľadali, v čom sa vieme zhodnúť.“

Hostami programu odvysielaného dňa 27. 5. 2026 o cca 20:59 hod. na televíznej programovej službe STVR 24 boli Katarína Roth Nevedálová, europoslankyňa (Smer-SD), Marián Prachár, katolícky kňaz, a Peter Weisenbacher z Inštitútu ľudských práv.

Katarína Roth Nevedálová je europoslankyňa za politickú stranu SMER-SD. V Európskom parlamente je členkou Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a náhradníčkou Výboru pre regionálny rozvoj.²

ThDr. Július Marián Prachár je katolícky kňaz na farnosti v Bratislave - Rusovciach.³

Peter Weisenbacher je výkonný riaditeľ Inštitútu ľudských práv. V rokoch 2010 – 2011 spoluorganizoval akciu Dúhový Pride Bratislava.⁴

Moderátorka programu A. Žitná viedla s hostami diskusiu na tému, či by o tom, čo je manželstvo, mali rozhodovať sudcovia Európskeho súdu alebo naša ústava. Téma bola vybratá vzhľadom na aktuálnu udalosť súvisiacou s aktivitou M. Saba, poslanca NR SR za Progresívne Slovensko, ktorý sa 9. 5. 2026 oženil so svojím partnerom v Rakúsku⁵ a na svojom profile *Michal Sabo • Progresívne Slovensko* na sociálnej sieti Facebook⁶ 17. 5. 2026 zverejnil informáciu, že žiada Ministerstvo vnútra SR na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám o usmernenie, ako si môže uplatniť právo zapísať osoby rovnakého pohlavia ako manželský pár do osobitnej matriky pod Ministerstvom vnútra, keďže Súdny dvor EÚ v novembri 2025⁷ rozhodol, že členské štáty sú povinné uznávať manželstvo párov rovnakého pohlavia. Podľa M. Saba slovenské matriky však ani po polroku nemajú žiadne metodické usmernenie, ako v takomto prípade postupovať, cit. „Ako isto viete, Súdny dvor EÚ v novembri 2025 rozhodol, že členské štáty sú povinné uznávať manželstvo párov rovnakého pohlavia. Na Slovensku to znamená, že osobitná matrika pod Ministerstvom vnútra musí pár rovnakého pohlavia zapísať ako manželský pár. Slovenské matriky však dodnes ani po polroku nemajú žiadne metodické usmernenie, ako postupovať.“

¹ <https://www.stvr.sk/novinky/tipy-z-programu/421197/odpovede-s-ankou-zitnou-novy-format-diskusii-ktory-hlada-riesenia-nie-konflikty>

² https://www.europarl.europa.eu/meps/sk/96653/KATARINA_ROTH+NEVEDALOVA/home#2,
<https://www.europoslankyna.sk/o-mne/>

³ <https://www.bratislava-rusovce.sk/print/farnost-rusovce>

⁴ <https://duhovypride.sk/>, <https://www.ludskeprava.sk/#sthash.VwvpvPREX.dpbs>

⁵ https://www.cas.sk/spravy/exkluzivne-tajna-svadba-znameho-politika-michal-sabo-povedal-ano-svojemu-partnerovi?itm_modul=articles-rubric-list&itm_brand=novycas&itm_template=listing&itm_area=list_pagination_1&itm_position=1

⁶ <https://www.facebook.com/mxsabo/posts/pfbid02kTFC2KttY1yKHcoT8L6u5bh49QDUWeakQ96wwGqhdV9UyKUqzZWGeRkkr3FP2obQl>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:62023CJ0713>

Cez týždeň sme preto na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám požiadali MV SR o usmernenie, ako si môžeme uplatniť naše právo. Teraz v zákonnej lehote čakáme na odpoveď. Medzičasom sme odmietli všetky ponuky o rozhovory a medializáciu. Rozhodli sme sa, že o našej ceste za uznaním budeme informovať výhradne cez naše profily.“ Prípád vyvolal reakcie v médiách⁸, pretože Ústava SR v článku 41 definuje manželstvo ako zväzok muža a ženy a ukladá štátu povinnosť chrániť ho, zároveň však Európska únia presadzuje princíp, podľa ktorého musia jednotlivé členské štáty rešpektovať manželstvá uzavreté v iných členských krajinách, vrátane tých, ktoré uzavreli páry rovnakého pohlavia.⁹

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. je aktuálna publicistika program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy. Namietaný program možno považovať za aktuálnu publicistiku, keďže sa venoval aktuálnej téme uznávania manželstiev osôb rovnakého pohlavia uzavretých v inom členskom štáte Európskej únie. Predmetná téma bola v čase odvysielania programu vecou verejnej diskusie a vzhľadom na svoj spoločenský význam predstavovala aktuálnu otázku, pričom jej medializácia v danom období súvisela aj s aktivitami M. Saba, ktoré prispeli k otvoreniu tejto otázky vo verejnom priestore.

Vzhľadom na uvedené, ako i námietky podávateľa podnetu, sme monitorovaný program posudzovali podľa ustanovenia **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**, a teda sme hodnotili, či vysielateľ zabezpečil objektívnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný cit. „b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Táto povinnosť vysielateľa sa vzťahuje na každý jeden spravodajský program alebo program aktuálnej publicistiky osobitne, objektívnosť a nestrannosť musí byť teda zabezpečená v rámci jedného programu. Rada v rámci svojej kompetencie posudzovať zabezpečovanie objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky posudzuje každý jeden takýto program osobitne a jednotlivo a z celkového obsahu relácie v zmysle nižšie uvedených kritérií objektivity.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

Rada vo svojich rozhodnutiach týkajúcich sa objektívnosti okrem iného uvádza, že pre naplnenie požiadavky objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky, ktorý pojednáva o kontroverzných témach, nie je nevyhnutné prezentovať iba objektívne fakty, je však potrebné, aby vysielateľ zabezpečil názorovú pluralitu tak, aby si recipient mohol vytvoriť na predmetnú tému názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií a ponúknuť mu za týmto účelom viaceré relevantné pohľady, názory alebo informácie. Vysielateľ je povinný túto pluralitu a rozmanitosť zabezpečiť aj prostredníctvom otázok alebo reakcií moderátora programu. Reakcie moderátora reagujúce na

⁸ <https://www.postoj.sk/194545/dnes-treba-vediet>, <https://dennikn.sk/5351779/dramatizovanie-ziadosti-o-administrativne-uznanie-manzelstva-michala-saba-potvrduje-europsku-nezrelost/?ref=popular>, <https://standard.sk/1216374/poslanec-ps-sa-zahrava-so-suverenitou-slovenska>, <https://www1.pluska.sk/spravy/sabo-ziada-uznanie-svojho-manzelstva-s-muzom-podla-karasa-obchadza-slovensky-ustavny-ramec>

⁹ <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/>, <https://www.sme.sk/svet/c/sud-nariadil-uznavanie-manzelstiev-rovnakeho-pohlavia-uzavrete-v-eu>

vyjadrenia, resp. hodnotenia hostí programu však **nie sú jediným spôsobom, ako je možné zabezpečiť pluralitu názorov v programe**. Ak by aj moderátor hosťom programu svojimi reakciami výslovne neoponoval, resp. nekládol viac podrobnejších doplňujúcich otázok k ich vyjadreniam, to ešte automaticky neznamená, že v programe nebola zabezpečená názorová pluralita. Je vecou redakčnej slobody vysielateľa rozhodnúť o spôsobe spracovania nejakej témy. Pluralitu názorov je možné zabezpečiť aj inými spôsobmi, napríklad **odvysielaním alebo sprostredkovaním (zreprodukovaním) iných relevantných stanovísk** (napr. stanovísk politikov) v priebehu programu alebo **samotným znením otázok položených moderátorom**, ktoré v sebe zahŕňajú aj stanovisko, resp. názor druhej strany sporu, alebo sú polemizujúce či spochybňujúce voči stanovisku zastávanému hosťom programu, a teda majú vyvažujúci účinok a zabezpečujú pluralitu názorov. Nemožno však opomenúť, že napĺňanie objektívnosti a vyváženosti závisí vždy aj od špecifických okolností konkrétneho prípadu, **aj miera povinnosti oponentúry zo strany moderátora závisí od špecifických okolností konkrétneho programu**, napr. od charakteru vyjadrení hostí programu.

V prípade posudzovania objektívnosti z hľadiska kritéria vyváženosti treba zohľadniť aj skutočnosť, že **požiadavka vyváženosti programu neznamená „mechanickú“ vyváženosť**, v zmysle ktorej by museli dostať úplne rovnaký priestor zástancovia dvoch veľmi vyhranených a protichodných, resp. polaritných názorov, pretože vynucovanie takejto „mechanickej“ vyváženosti by bolo založené na mylnom predpoklade, že „pravda je uprostred“, čo by v konečnom dôsledku mohlo viesť k skresleniu objektívneho obrazu reality alebo k podpore pozícií, ktoré sú v rozpore so všeobecne uznávanými hodnotami (napr. k podpore porušovania ľudských práv, k podpore diktátorských a nedemokratických režimov alebo vojenskej agresie atď.). Snaha niektorých médií o mechanickú vyváženosť, ktorá sa prejavuje takým spôsobom, že sa mechanicky poskytne rovnaký priestor na vyjadrenie dvom veľmi vyhraneným a protichodným pohľadom, pričom sa neprihliada na relevanciu jednotlivých názorov alebo na všeobecne uznávané hodnoty, býva často predmetom kritiky v odbornej literatúre (napr. McQuail, D.: Žurnalistika a spoločnosť. Praha: Karolinum, 2016, s. 117; Křeček J. a kol.: Vyváženost ve vysílání. Praha: Grada, 2022, s. 26–27; Remišová, A.: Etika médií. Bratislava: Kalligram, 2010, s. 210).

V neposlednom rade aj z rozhodovacej činnosti súdov vyplýva, že požiadavku vyváženosti programov, ktorá vyplýva z požiadaviek objektívnosti a nestrannosti, **nemožno uplatňovať mechanicky**, ale uplatnenie tejto požiadavky sa musí **prispôbiť špecifickým okolnostiam konkrétneho prípadu**, napr. téme programu, typu programu, kontextu alebo spoločenským okolnostiam. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3 Sžo 33/2013 uviedol: *„Pojmy objektívnosť a nestrannosť sú pružnými právnymi pojmami, ktoré nie je možné presne právne definovať, ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu, na ktorý sa aplikuje právna norma. Tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh prípadov, keďže jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie.“*

K posúdeniu predmetného programu:

Na margo objektívnosti, nestrannosti a vyváženosti programu uvádzame, že dramaturgia k napĺňaniu požiadavky plurality názorov a názorovej vyváženosti vo formáte programu *Odpovede s Ankou Žitnou* pristupuje tým spôsobom, že v ňom zabezpečí účasť **koaličného a opozičného** hostia, ktorých následne v diskusii dopĺňajú ďalší hostia naviazaní a prepojení s diskutovanými témami.

V úvodnej časti monitorovaného programu moderátorka informovala divákov o okolnostiach neprítomnosti zástupcov opozície, cit: *„Pozývali sme do našej diskusie aj zástupcov opozície, v prvom rade Michala Saba, o ktorom táto téma sa začala, na ktorom sa začala. Neprišiel nikto z nich, pretože o tejto horúcej téme diskutovať zjavne nechcú.“*, pričom záver tejto informácie považujeme za komentatívny a hodnotiaci, keďže neostáva pri neutrálnej informácii o neúčasti zástupcov opozície, ale ich rozhodnutie zároveň interpretuje bez uvedenia relevantnej a neutrálne formulovanej okolnosti. Moderátorka tak podľa nášho názoru prekročila rámec neutrálneho informovania a **vyjadrila vlastné**

hodnotenie rozhodnutia politických predstaviteľov, čo možno vnímať ako prejav nedostatočnej nestrannosti.

V programe teda diskutovala K. R. Nevedálová, ktorá hájila stanovisko vládnej strany SMER-SD, a dvaja nezávislí hostia, farár M. Prachár, a P. Weisenbacher z občianskeho združenia. Farár M. Prachár prezentoval názory z pohľadu katolíckej cirkvi, P. Weisenbacher prezentoval názor z pohľadu občianskeho združenia obhajujúceho ľudské práva. Týchto dvoch nezávislých hostí však nemôžeme považovať za adekvátnych politicky opozičných oponentov. P. Weisenbacher v diskusii priamo uviedol cit. *„Tak ja samozrejme nemôžem hovoriť za Progresívne Slovensko, ktorého nie som, nikdy som nebol, ani nechcem byť členom“*. V programe teda chýbal zástupca opozičnej politickej strany. Dotknuté subjekty (M. Sabo, Progresívne Slovensko, KDH, Hnutie Slovensko, SaS) tak nemali v diskusii zastúpenie. V takejto situácii, keď vysielateľ do diskusie nezabezpečil účasť relevantného názorového oponenta, bolo potrebné, aby moderátorka prostredníctvom svojich otázok, prípadne reakcií na vyjadrenia hostí, zabezpečila prezentáciu relevantných odlišných stanovísk a prispela k zachovaniu názorovej plurality diskusie.

Moderátorka v úvodnej časti opísala situáciu v súvislosti s manželstvom M. Saba a jeho uznaním v SR cit. *„Pred nejakými dvoma týždňami sa poslanec Progresívneho Slovenska Michal Sabo oženil so svojím partnerom. Videli sme to aj v tej úvodnej dokrútku. De facto celý poslanecký klub PS bol na veselici, je tam na fotkách. Keď som si pozerala zákonodarné, respektíve legislatívne aktivity poslanca Michala Saba, sú tu len dve iniciatívy, a to je zavedenie príspevku na bývanie pre sociálne slabších a zavedenie označovania smetných nádob pre hendikepovaných.“* P. Weisenbacher následne k tomu uviedol, že cit. *„keby také niečo navrhoval (M. Sabo), tak by mu bolo možné vyčítať, že sa zaoberá iba svojimi vlastnými problémami a nie problémami iných alebo problémami väčšiny“* a doplnil, že riešenia pre LGBTI menšiny by mali vychádzať práve od väčšiny v spoločnosti, keďže ide o hodnoty a práva človeka a je to podstatné pre celú spoločnosť.

Moderátorka na názor P. Weisenbachera reagovala cit. *„Ešte jedna otázka. Ako, pravda je, že Progresívne Slovensko sa k tomu stavia tak, že to je aktivita ich poslanca Michala Saba, jeho súkromná rodinná aktivita. Ale ten príbeh je o tom, že, vy hovoríte, že mali by sme to riešiť ako väčšinová spoločnosť, myslím, že na tom sa zhodneme, že tieto otázky by mala riešiť väčšinová spoločnosť, či áno alebo nie. Lenže toto je ten príbeh, že tu je rozhodnutie Európskeho súdu, ktorý hovoril o tom, že musia byť uznané manželstvá uzavreté v zahraničí. Ak v zahraničí sa dá uzavrieť takéto manželstvo, tak potom by malo byť uznané. Čo teda nie je o tom, že to diskutuje naša väčšinová spoločnosť, že to diskutuje vlastne ten, ten súd, ale k tomu sa ešte dostaneme. Ďakujem za váš pohľad na vec. Pani europoslankyňa, ak sa pozeráme na to, Progresívne Slovensko prišlo, nie veľmi šťastne, s témou Benešových dekrétov, nejaký čas dozadu. Vyvolalo to taký ten, takú burku v pohári vody, ale ono, tá téma je veľmi dôležitá, a je veľmi také, také riskantné ju otvárať. A teraz opäť sa ocitla cez ich člena na stole ďalšia horúca téma, ktorá má takú výbušnú povahu, pretože prináša do témy mnoho emócií. Na tom sa vedia nezhodnúť, pohádať. Je to šťastné, že to takto urobili?“* Na otázku moderátorky následne odpovedala K. R. Nevedálová.

Domnievame sa, že moderátorka v tomto prípade spojila dve témy, ktoré spolu nesúviseli, a to problém Benešových dekrétov a, podľa Progresívneho Slovenska, súkromnú aktivitu poslanca M. Saba vo veci uplatnenie práva vo veci uznania manželstva osôb rovnakého pohlavia na Slovensku. Vzhľadom na absenciu Progresívneho Slovenska, ktorého sa otázka týkala, a odpoveď iba jednej názorovej strany (K. R. Nevedálová, SMER-SD), moderátorka nevyvážila diskusiu zdôvodnením, prečo Progresívne Slovensko prišlo s témou Benešových dekrétov. Takisto divák nedostal vysvetlenie, prečo M. Sabo neriešil otázku uznávania manželstiev osôb rovnakého pohlavia v parlamente, ale vybral si iný postup. Podľa nášho názoru v tomto prípade neboli dostatočne prezentované názory dotknutých strán (Progresívne Slovensko, M. Sabo).

K. R. Nevedálová k otázke, kto by mal prichádzať s riešeniami problému manželstiev osôb rovnakého pohlavia uviedla cit. *„Čiže, ja si myslím, že prirodzené by malo byť, že by s tou témou mali vychádzať práve takí ľudia, ktorí patria do tej komunity. Máme ich v Národnej rade, a ja sa čudujem, že neprišli“*

s niečím takým, a že napríklad aj pán Sabo toto napríklad neprezentoval aj v Národnej rade.“ Moderátorka na toto vyjadrenie nereagovala a neuviedla zverejnené vyjadrenie M. Saba, ktorý, podľa svojho statusu zverejneného na sociálnej sieti, žiada Ministerstvo vnútra SR na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám o usmernenie, ako si môže uplatniť právo, keďže osobitná matrika pod Ministerstvom vnútra musí pár rovnakého pohlavia zapísať ako manželský pár.¹⁰ Z jeho strany teda nemuselo ísť o nejaké verejné politické vyhlásenie, ale súkromnú aktivitu osoby M. Saba ako občana, pričom takto ju vnímala aj politická Progresívne Slovensko, ktorej je členom.

V diskusii následne K. R. Nevedálová na margo Progresívneho Slovenska a Benešových dekrétov uviedla cit. „A potom, keď hovoríme o tom, že Progresívne Slovensko otvára takéto rôzne témy, ktoré možno sú veľmi citlivé a táto téma je veľmi citlivá, pretože sa týka rodinného života a týka sa proste ľudí. Nie je to niečo, ako sú Benešove dekréty, ktoré, áno, je to, je to o majetku, ale tu hovoríme presne o tom, že nejakí ľudia, ktorí žijú spolu, chcú nejaké uznávanie toho, že spolu žijú a chcú nejaké práva. Progresívne Slovensko je teraz známe tým, že otvorilo nejaké Benešove dekréty. Dnes dokonca sa, vyšla správa, že idú, Aliancia maďarská ide na kandidátke Progresívneho Slovenska do Národnej rady, že idú robiť takéto spoločné aktivity. Uvidíme, čo ešte oni vymyslia, ale podľa mňa sami pochopili, a toto nie je prvá relácia, v ktorej oni neprišli, pochopili, že táto téma je veľmi výbušná, a napriek tomu, že sa tvária, ako oni sú najväčší zástancovia všetkých práv, tak debatovať do verejnej debaty neprídu k takýmto témam, a nechávajú to takým istým spôsobom vyhnúť, alebo nechávajú to, aby sa o tom rozprávali všetci ostatní.“

Moderátorka na toto vyjadrenie nereagovala a neuviedla názory Progresívneho Slovenska v súvislosti s Benešovými dekrétmi, ktoré boli zverejnené, napr. aj na internetovej stránke Progresívneho Slovenska.¹¹

V ďalšej časti diskusie sa moderátorka obrátila s otázkou na K. R. Nevedálovú, cit. „Otázka teraz ale je, že či tento súdny aktivizmus, ktorý v tomto prípade je dominantný, to znamená, že to je rozsudok toho Európskeho súdu, aj keď tam ten príbeh bol trochu iný, lebo tam ide o dvoch poľských partnerov, ktorí žili v Nemecku, tam sa zosobášili, podľa platných nemeckých zákonov boli manželia, a po rokoch sa presťahovali naspäť do Poľska, a tam vlastne oni požiadali o to, aby boli uznaní ako manželia. A ten Európsky súd vlastne rozhodoval konkrétne o tomto príbehu. Čiže, pán poslanec Sabo si svojho slovenského partnera, išli za hranice do Hainburgu, tam sa zosobášili, nežili tam, vrátili sa naspäť na Slovensko a pokúsili sa o túto právnu kľučku. Z vášho pohľadu, šťastné riešenie? Čo by malo byť na ťahu v tomto prípade?“

Výrazy „súdny aktivizmus“ a „euroaktivizmus súdny“ moderátorka použila v diskusii aj neskôr vo svojich ďalších vyjadreniach, cit. „Môže byť podľa vás manželstvo predefinované, ja musím použiť ten výraz, že súdnym aktivizmom, lebo ten rozsudok taký sa javí.“, alebo cit. „že ten euroaktivizmus súdny nie, nie na mieste úplne“.

Na časté používanie uvedených výrazov kriticky reagoval P. Weisenbacher, cit. „musím zopakovať, že nesúhlasím s tým, že je to aktivizmus sudcovský, alebo euroaktivizmus dokonca, pretože to vychádza zo zakladajúcich zmlúv Európskej únie, a ten rozsudok, kto si ho prečíta, ak prečíta si tie, čo mu predchádzali, tak pochopí, že úplne logicky ide po tej právnej linke, po ktorej ísť má. Nič aktivistického som tam nenašiel.“

Domnievame sa, že moderátorka komentovala rozhodnutie Európskeho súdu výrazmi „súdny aktivizmus“, „aktivizmus sudcovský“, „euroaktivizmus súdny“, ktoré však bližšie neodôvodnila. Následne označila konanie M. Saba za „právnu kľučku“, pričom toto svoje vyjadrenie taktiež bližšie nezodôvodnila. Domnievame sa, že moderátorka v tomto prípade prezentovala svoj vlastný, osobný kritický názor, čo nepovažujeme z jej strany za objektívne a nestranné.

¹⁰<https://www.facebook.com/mxsabo/posts/pfbid02kTFC2KttY1yKHcoT8L6u5bh49QDUWeakQ96wwGqhdV9UyKUqzZWGeRkkr3FP2obQI>

¹¹ <https://progresivne.sk/fico-ignoruje-juh-slovenska-a-klame-rusenie-benesovych-dekretov-sme-nikdy-nenavrhl/>

K. R. Nevedálová ďalej v diskusii hovorila o homosexuáloch, cit. *„Tie ekonomické veci, ktoré ste pomenovali, to je tá otázka dedenia, informácie o zdravotnom stave, a možno niektoré ekonomické výhody týkajúce sa daňových náležitostí alebo možno vyživovacej povinnosti, sú práve tou témou, keď ja sa s nimi rozprávam, nie tí, ktorí stoja na tých námestiach a, a chodia na pridey, ale tí naozajstní homosexuáli, ktorí žijú prosté s niekým veľmi dlho, vnímajú, že toto je téma, ktorú by oni potrebovali riešiť. Ja si myslím, že by možno bola dobrá debata na Slovensku, či by sme mali možno vytvoriť nejaký štatút, ktorý existoval kedysi.“*

Vyjadrenie K. R. Nevedálovej vytváralo rozlíšenie medzi homosexuálmi, ktorí sa zúčastňujú verejných podujatí alebo demonštrácií, a „naozajstnými homosexuálmi“, pričom nebolo zrejmé, z akých kritérií vychádzalo takéto rozlišovanie. Moderátorka toto tvrdenie nekonfrontovala ani nevyzvala hostku na jeho bližšie vysvetlenie.

K výhradám podávateľa podnetu:

- „...došlo k porušeniu § 25 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o mediálnych službách“), ktorý vyžaduje zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby“

Vzhľadom na to, že predmetom posudzovania bol konkrétny program aktuálnej publicistiky a nie vysielaná programová služba ako celok, zamerali sme sa na splnenie povinnosti podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., ktorá konkretizuje požiadavky objektívnosti a nestrannosti v rámci jednotlivého programu. Skutočnosti súvisiace s pluralitou názorov a rozsahom prezentovaných stanovísk boli preto posudzované v kontexte tejto povinnosti.

- „Program bol tematicky rámcovaný ako diskusia o ľudských právach (konkrétne o manželstvách párov rovnakého pohlavia), pričom hostia zahŕňali europoslankyňu za Smer-SD Katarínu Roth Nevedálovú a katolíckeho kňaza Mariána Prachára, ktorých názorové pozície vo vzťahu k diskutovaným témam boli kompatibilné, zatiaľ čo jediný kontrastný hlas predstavoval riaditeľ Inštitútu ľudských práv Peter Weisenbacher. Namiesto zástupcu opozičného politického subjektu bolo použité „prázdne kreslo“ s odôvodnením, že opozícia pozvanie odmietla. Tento formát je za určitých podmienok akceptovateľný, avšak vyvoláva zvýšenú povinnosť moderátora aktívne vyvažovať diskusiu, čo sa v predmetnom programe nestalo.“

Ako sme uviedli už v analýze vyššie, vzhľadom na absenciu zástupcu opozičného politického subjektu mala moderátorka prostredníctvom svojich otázok a reakcií aktívnejšie zabezpečiť prezentáciu relevantných odlišných stanovísk a vytvoriť priestor na ich konfrontáciu. Podľa nášho názoru táto požiadavka v predmetnom programe nebola naplnená.

- „Zároveň výber hostí sám o sebe dostatočne nezabezpečil pluralitu názorov k diskutovaným témam: téma sa týkala LGBTQ+ komunity, ktorá bola v relácii zastúpená len jedným hlasom, hoci existujú ďalšie relevantné organizácie (napr. Sapling, Inakosť). Vysielateľ mal možnosť nahradiť politického hosta ďalším odborným hlasom reprezentujúcim dotknutú skupinu alebo zvoliť alternatívny odborný pohľad, kde by diskutovali len odborní hostia a nie politickí reprezentanti, čo by pluralitu zabezpečilo bez závislosti od politickej ochoty opozície.“

Výber hostí je plne v kompetencii vysielateľa a ním vybraný hosť P. Weisenbacher v diskusii obhajoval práva LGBTI komunity a ako výkonný riaditeľ Inštitútu ľudských práv sa zaoberá témou ľudských práv, a teda bol odborne spôsobilým sa k téme vyjadrovať. Samotný výber hostí nepovažujeme za problematický, rozhodujúce je, či zloženie diskusie a jej moderovanie zabezpečili objektívnu a nestrannú prezentáciu relevantných stanovísk.

- „Rada pre mediálne služby vo svojich rozhodnutiach opakovane konštatovala (a táto skutočnosť je explicitne uvedená aj v analýze Kancelárie Rady k podnetu č. 0110/SO/2026), že ak zostava hostí nezabezpečuje pluralitu sama o sebe, vyvažujúcu funkciu musí aktívne plniť moderátor – prostredníctvom polemických otázok, citácií absentujúcich stanovísk, dokrútok alebo iného sprostredkovania alternatívnych názorov.“

V tejto súvislosti uvádzame, že správne konanie k podnetu č. 0110/SO/2026 doposiaľ nebolo právoplatne ukončené, takže uvedený materiál a jeho závery nie je možné brať do úvahy ako v prípade právoplatného rozhodnutia.

- „Moderátorka pána Weisenbachera opakovane a cielene konfrontovala, označovala jeho pozície za „extrémne“ a vyjadrovala vlastný hodnotiaci postoj, čím vystupovala nie ako neutrálny moderátor, ale ako ďalší účastník diskusie na strane väčšinového naratívu. Samotný Weisenbacher v priebehu diskusie explicitne poukázal na to, že ide o „presilovku“. Voči ostatným hosťom moderátorka nevystupovala polemicky, ich pozície nespochybňovala a vo viacerých momentoch sa k nim skôr pripájala. Vznikla situácia fakticky „troch proti jednému“ (dva hostia s kompatibilnými pozíciami, moderátorka aktívne vstupujúca na ich stranu, oproti jedinému hlasu s odlišným pohľadom), čo nezodpovedá požiadavke proporčného zastúpenia názorov.“

Súhlasíme s námietkou podávateľa podnetu. Moderátorka korigovala P. Weisenbachera pri vysvetľovaní problematiky na uvádzaní príkladu, pričom K. R. Nevedálovú nekorigovala, keď pri svojej argumentácii spomínala napr. mnohoženstvo:

V programe odznegli napríklad nasledujúce vyjadrenia:

- **Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv:** „.... ale musím sa vyjadriť k tomu, čo, čo bolo, čo bolo povedané. Nijakí aktivisti, aspoň ja teda žiadnych nepoznám, by niekedy boli proti tomu, aby sa zaviedol inštitút spoluzitia dvoch ľudí v jednej domácnosti, pre hetero páry, pre homo páry, žiaden problém. Ale, keď nám začnete hovoriť, že nemáme žiadať viac, tak, ako, neviem z akého titulu, pretože takým spôsobom všetky práva, všetky ľudské práva, ktoré kedy boli vy..., vybojované, a o že, o ženských právach sme už hovorili, a môžeme hovoriť o, o, o, o pracovno-právnych vzťahoch, ktoré by mohli teda sociálnej demokracii byť najbližšie, tiež boli vybojované tak, že sa žiadalo maximum. Predsa v roku 1820 Bri...“

Moderátorka: „Vrátim sa naspäť k našej téme.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Pardón.“

Moderátorka: „Podme naspäť k manželstvám, a chcem dať slovo.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Prepáčte, ale toto by som naozaj rád dokončil, lebo je to také.“

Moderátorka: „Ste. V exkurze ste sa dostali niekam inam.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Troš, trošku, trošku je to presilovka, že v roku 1820 v Británii, keď niekto povedal, že deti by nemali pracovať, tak to tiež bolo považované za škandalózne a neakceptovateľné. A posunuli sme sa odvtedy niekam.“

Moderátorka: „Opäť, ale to sme trošku naozaj v inej kategórii. Tu musím súhlasiť s pani Roth Nevedálovou, keď povedala, že holokaust, a aj za mňa práca detí, nie je kategória manželstiev gejov a lesbičiek naozaj, naozaj nie je. Uhm.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ja som nepovedal, že to je kategória, ale že požiadavka na zrušenie týchto vecí. V tom období bola rovnako škandalózna pre väčšinovú spoločnosť.“

Moderátorka: „Je to, je to, je to inde, akože, a určite to aj vy cítite, že je to trošku inde.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Nie, nie.“

Moderátorka: „Dobre, je to vaše, váš názor. Pán farár, keď ste toto tu počuli, na ktorú stranu sa prikláňate? Ako, máme ísť takto extrémne, že prirovnávať požiadavky gejov, lesbičiek na manželstvo k tomu, že, ako bolo štandardné, že detská práca a tak ďalej?“

- **Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD):** „... A môžeme si to napríklad tak, keď to preženieme, pôjde sa napríklad niekto zobrať do, napríklad pôjdem do Egypta. Ja si zoberiem dvoch mužov, vrátim sa na Slovensko, pretože tam je to možné, vrátim sa na Slovensko.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ale to nie je Európska únia.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Ja viem, že to nie je Európska únia, ale, ale napríklad uznávanie manželstiev, ako v zahraničí, tak napr. niektorí napríklad operujú týmto, že uznávanie manželstiev v zahraničí, tam sú tie bila, bilaterálne dohody s tými štátmi a záleží na tom,

ako to vnímame. Ale ak to prežiením, tak toto tiež je akože téma, ktorú tu otvoríme. Keď si niekto v inom štáte zoberie napríklad.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Tak to radšej nepreháňajme, v tom prípade.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „No nie, nie, ale akože, ale toto sa tiež toho týka, je to podobný princíp.“

Moderátorka: „Čiže vy hovoríte, že môže to otvoriť dvere tomu, že...“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Áno.“

Moderátorka: „...napríklad teraz nebudeme hovoriť o Egypte, budeme sa rozprávať o tom, že, napríklad, niektoré krajiny v Európe potichu tolerujú tie mnoho...“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Mnohoženstvá. Áno. Francúzsko.“

Moderátorka: „...tie polygamné mnohoženstvá, napríklad.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Napríklad.“

Moderátorka: „Napríklad. Alebo sa zjednocuje rodina, akože za účelom zjednotenia rodiny, muž z inej kultúry si môže sem doviesť niekoľko žien, ktoré v jeho náboženstve majú štatút manželiek, hej, dám to takto do úvodzoviek.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ale vo Francúzsku sú ako slobodné matky vedené, nie ako manželky.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Sú ako slobodné matky, pretože...“

Moderátorka: „Áno.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „...nie sú vedené ako manželky, ale tam je tá, to zjednotenie rodiny, a mohli prísť na územie Francúzska práve preto. Čiže je to veľmi taká téma, na ktorú sa musíme.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Sú, sú rodina, je biologickým otcom tých detí ten muž, čiže.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Áno, ale, ale ide o to, že budeme to akceptovať alebo nie.“

Moderátorka: „Ale nie je to administratívna rodina.“

Vyjadrenie prítomného kňaza moderátorka nekorigovala v tejto súvislosti vôbec, hoci podľa nášho názoru odbáchal od témy najčastejšie.

Celkovo hodnotíme, že moderátorka počas diskusie vnášala do programu svoje **subjektívne hodnotiace pohľady a úsudky k diskutovaným témam, pričom vo viacerých momentoch pôsobili ako podpora jednej časti názorového spektra.**

Moderátorka podľa nášho názoru diskusiu nevyvažovala názorom protistrany a nereprodukovala absentujúce názory a pohľady na diskutované témy, ani nekorigovala diskusiu v momentoch, kedy sa diskutovalo o neprítomných subjektoch či osobách, práve naopak sama bola iniciátorom takýchto diskusií (poslanec M. Sabo, politické hnutie Progresívne Slovensko) a to, ako sme už uviedli, bez stanoviska dotknutých strán.

Sme toho názoru, že v dramaturgicky nevyváženej relácii z pohľadu zastúpenia koalíčno-opozičných hostí, absencie názorov zástupcov opozície a spôsobu vedenia diskusie moderátorky, neboli v programe v dostatočnej miere prezentované a konfrontované rozdielne názorové stanoviská, čo viedlo k **prevahe jedného názorového naratívu**, čo mohlo prispieť u diváka k vytvoreniu jednostranného obrazu diskutovaných tém.

Vzhľadom k uvedeným výhradám zaznamenaným u **verejnoprávneho vysielateľa**, ktorého základným poslaním a povinnosťou je objektívne a vyvážene informovať divákov, sme toho názoru, že predmetný program po zohľadnení jeho kontextu, spôsobu jeho spracovania a celkového vyznenia, mohol byť v rozpore s § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním programu *Odpovede s Ankou Žitnou* zo dňa 27. 5. 2026 o cca 20:59 hod. na televíznej programovej službe STVR 24 mohlo dôjsť k porušeniu **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0199/SO/2026)

Monitorované vysielanie: *Odpovede s Ankou Žitnou*

Deň vysielania: 27. 5. 2026

Čas vysielania: 20:59 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

20:59:01 – Začiatok záznamu, program *Komentáre dňa*.

20:59:53 – Začiatok programu *Odpovede s Ankou Žitnou*.

Moderátorka: „Dobrý večer. Tradične v našej kultúre platilo, že manželstvo je muž a žena. Tí majú spolu deti a založia si rodinu. Dnes sa všetko mení. Mnohí ľudia majú pocit, že tradičné hodnoty sa rozpadávajú pred očami. Mali by o tom, čo je manželstvo, rozhodovať sudcovia Európskeho súdu alebo naša ústava? O téme budú diskutovať europoslankyňa Katarína Roth Nevedálová, katolícky kňaz Marián Prachár, a ľudskoprávny aktivista Peter Weisenbacher. Pozvanie dostali aj zástupcovia opozície. Nikto z nich o horúcej téme manželstiev gejov a lesbič, ktorú otvoril poslanec Progresívneho Slovenska Michal Sabo, diskutovať nechce. Vitajte pri sledovaní *Odpovedí s Ankou Žitnou*.“

21:01:04 – Záber na budovu NR SR, prestrih na M. Saba s manželom, ako sa bozkávajú. Prestrih na dve ruky s obrúčkami na prstenníkoch. Prestrih na M. Saba s manželom, ako spolu kráčajú po chodníku. Prestrih na skupinku usmiatych ľudí. Prestrih na budovu matričného úradu v Bratislave. Prestrih na interiér úradu. Prestrih na M. Saba, ako drží v rukách plagát, na ktorom je on so svojím manželom ako sa bozkávajú, v spodnej časti záberu bol postupne umiestnený text „Slovensko malo uznať“ a „žiadost' poslanca Saba“. Prestrih na záber dvoch rúk, ktoré držia obálku, na ktorej je text „Zamietnuté“, v spodnej časti záberu bol umiestnený text „a hodiť do koša“. Prestrih na záber na slovenské zástavy v miestnosti. Prestrih na text Ústavy SR. Prestrih na muža a ženu, ktorí kráčajú v kostole od oltára. Prestrih na odzadu snímané osoby, dieťa a asi muža a ženu. Prestrih na lúku, na ktorej sedí muž, vedľa neho sedí žena a drží v rukách dieťa a vedľa nich je kočík. Prestrih na Brusel s vlajkou EÚ a budovou EP. Prestrih na interiér EP. Prestrih na detské ihrisko s deťmi a ženami. Prestrih na svadobčanov pri oddávaní pred kňazom. Prestrih na ženu s kočíkom, ktorá ide po parku. Prestrih na ženu s dieťaťom v náručí. Prestrih na muža so ženou, muž tlačí kočík. Prestrih na dvoch mužov, jeden z nich drží svadobnú kyticu. Prestrih na kočík. Prestrih na tehotnú ženu. Prestrih na ženskú ruku na ramene muža. Prestrih na ženu s dvoma deťmi. Prestrih na ženy s kočíkmi. Prestrih na rokovaciu sálu NR SR. Prestrih na prichádzajúcich sudcov. Prestrih na sudcu. Prestrih na bozkávajúcich sa muža a ženu pri mori. Prestrih na muža a ženu s dieťaťom pri hojdačke. Prestrih na dvoch mužov s dúhovou vlajkou v lese. Prestrih na spojené ruky.

Mužský hlas: „Poslanec parlamentu Michal Sabo z Progresívneho Slovenska sa nedávno oženil so svojím partnerom v Rakúsku. Teraz žiada slovenské úrady, aby toto manželstvo uznali. Prípád vyvolal kontroverzie. Slovenská ústava v článku 41 definuje manželstvo ako zväzok muža a ženy a ukladá štátu povinnosť chrániť ho. Zároveň však Európska únia presadzuje princíp, podľa ktorého musíme rešpektovať manželstvá uzavreté v iných členských krajinách, vrátane tých, ktoré uzavreli páry rovnakého pohlavia. Kto by mal v konečnom dôsledku rozhodovať o takej citlivej veci, ako je podstata manželstva? Naši volení zástupcovia, alebo európski sudcovia? Dokážeme nájsť múdry kompromis, ktorý bude rešpektovať tradíciu väčšiny a zároveň zaručí dôstojnosť každému človeku?“

Moderátorka: „Prajem dobrý večer, vitajte pri *Odpovediach s Ankou Žitnou*, dnes na horúcu tému. Mojimi hosťami sú Peter Weisenbacher, vitajte.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ďakujem, dobrý večer.“

Moderátorka: „Katarína Roth Nevedálová, dobrý večer.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Dobrý večer.“

Moderátorka: „A Marián Prachár, dobrý večer, vitajte.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Dobrý večer. Ďakujem za pozvanie.“

Moderátorka: „Je tu taká, zvláštna zostava, ale myslím si, že z každého uhla dokážeme rozobrať tému, o ktorej dnes budeme hovoriť. Budeme hovoriť o tom, či manželstvo má byť pre muža a ženu, alebo či manželstvo má byť pre rovnako pohlavné osoby. Máme tu jedno prázdne kreslo. Pozývali sme do našej diskusie aj zástupcov opozície, v prvom rade Michala Saba, o ktorom táto téma sa začala, na ktorom sa začala. Neprišiel nikto z nich, pretože o tejto horúcej téme diskutovať zjavne nechcú. Prvá otázka moja ale na úvod je taká, že malo by sa manželstvo, alebo teda zväzok dvoch homosexuálnych ľudí nazývať manželstvom? Peter Weisenbacher?“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Áno.“

Moderátorka: „Katarína Roth Neved'alová?“

Katarína Roth Neved'alová europoslankyňa (Smer-SD): „Momentálne nie.“

Moderátorka: „A pán farár?“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Ja by som to minimálne ešte vysvetlil alebo doplnil niečím.“

Moderátorka: „Skúste, nech sa páči. Áno, alebo nie?“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Asi, len manželstvom nie.“

Moderátorka: „Uhm, a.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Pod manželstvo, teda keď môžem, ja si myslím, že mnohí rozumejú úplne niečo iné.“

Moderátorka: „Dostaneme sa k tomu. Čiže, jedno áno, dvakrát nie. Je to téma, ktorá naozaj polarizuje. Pred nejakými dvoma týždňami sa poslanec Progresívneho Slovenska Michal Sabo oženil so svojím partnerom. Videli sme to aj v tej úvodnej dokrútkke. De facto celý poslanecký klub PS bol na veselici, je tam na fotkách. Keď som si pozerala zákonodarné, respektíve legislatívne aktivity poslanca Michala Saba, sú tu len dve iniciatívy, a to je zavedenie príspevku na bývanie pre sociálne slabších a zavedenie označovania smetných nádob pre hendikepovaných. Peter Weisenbacher, prečo si myslíte, že Progresívne Slovensko o tejto téme, po tom, čo sa stalo, nechce diskutovať?“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Tak ja samozrejme nemôžem hovoriť za Progresívne Slovensko, ktorého nie som, nikdy som nebol, ani nechcem byť členom. A to je, to je ako otázka, otázka na nich. A len by som si dovoľil k tomu dodať teda, že on sa neoženil, lebo on si nevzal ženu, on si vzal muža.“

Moderátorka: „Ako to povieme, keď si nevezme ženu?“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Vstúpil, vstúpil, vstúpil do manželstva, a, alebo, teda môžeme povedať prípadne, že sa vydal, alebo, niektorí moji kamaráti, ale teda pán Sabo nie je môj osobný kamarát, ale iní kamaráti, ktorí takto vstúpili do manželstva, hovorili, že sa omužili.“

Moderátorka: „Uhm.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Takže, keď sa dá oženiť, tak sa určite dá aj, dá aj, dá aj omužiť. A čo sa týka tej, tých legislatívnych iniciatív, tak dve veci by som k tomu povedal. Prvá, že teda sú to veľmi chvályhodné legislatívne iniciatívy, lebo obidve veci sú v prospech občanov, občianok Slovenska. A čo sa týka toho, že sa to netýka tej téme, témy LGBTI menšiny, no, dá sa na to pozerieť takto, a dá sa na to pozerieť aj z opačného pohľadu, že keby také niečo navrhoval, tak by mu bolo možné vyčítať, že sa zaoberá iba svojimi vlastnými problémami a nie problémami iných alebo problémami väčšiny. A vo všeobecnosti si teda myslím, že takéto riešenia pre menši, pre menšiny rôzne, nielen pre LGBTI menšinu, by mali vychádzať práve od tej, od tej väčšiny, aby bolo jasné, že jednoducho, to je spoločenský konsenzus, že to je o ľudských právach, je to o hodnote človeka, hodnote občana alebo občianky. Ja si vôbec nemyslím, že by to malo byť tak, že, ja neviem, holokaustom sa majú zaoberať iba Židia a Židovky a rovnako pohlavnými manželstvami sa majú zaoberať iba gejovia a lesby. Ale jednoducho, mali by sme sa to, tým zaoberať všetci, pretože v tej chvíli, keď je to podstatné, je to proste podstatné pre celú spoločnosť.“

Moderátorka: „Ešte jedna otázka. Ako, pravda je, že Progresívne Slovensko sa k tomu stavia tak, že to je aktivita ich poslanca Michala Saba, jeho súkromná rodinná aktivita. Ale ten príbeh je o tom, že, vy hovoríte, že mali by sme to riešiť ako väčšinová spoločnosť, myslím, že na tom sa zhodneme, že tieto otázky by mala riešiť väčšinová spoločnosť, či áno alebo nie. Lenže toto je ten príbeh, že tu je rozhodnutie Európskeho súdu, ktorý hovoril o tom, že musia byť uznané manželstvá uzavreté v zahraničí. Ak v zahraničí sa dá uzavrieť takéto manželstvo, tak potom by malo byť uznané. Čo teda

nie je o tom, že to diskutuje naša väčšinová spoločnosť, že to diskutuje vlastne ten, ten súd, ale k tomu sa ešte dostaneme. Ďakujem za váš pohľad na vec. Pani europoslankyňa, ak sa pozeráme na to, Progresívne Slovensko prišlo, nie veľmi šťastne, s témou Benešových dekrétov, nejaký čas dozadu. Vyvolalo to taký ten, takú burku v pohári vody, ale ono, tá téma je veľmi dôležitá, a je veľmi také, také riskantné ju otvárať. A teraz opäť sa ocitla cez ich člena na stole ďalšia horúca téma, ktorá má takú výbušnú povahu, pretože prináša do témy mnoho emócií. Na tom sa vedia nezhodnúť, pohádať. Je to šťastné, že to takto urobili?“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „No, v prvom rade treba povedať, že si dovoľím nesúhlasiť s tým, čo povedal pán Weisenbacher na začiatku, že by sa mali zaoberať tým väčšinoví, alebo teda nehomosexuálni ľudia, alebo heterosexuálni. Pretože, keď sa napríklad pozrieme na tému zrovnoprávňovania žien a mužov, tak to boli práve ženy, ktoré ju ako keby podporovali a bojovali za ňu. A dnes už sa nájdu aj muži, ktorí ju podporujú, ale nikto tie ženy neobviňoval, že bojujú za seba. Čiže, ja si myslím, že prirodzené by malo byť, že by s tou témou mali vychádzať práve takí ľudia, ktorí patria do tej komunity. Máme ich v Národnej rade, a ja sa čudujem, že neprišli s niečím takým, a že napríklad aj pán Sabo toto napríklad neprezentoval aj v Národnej rade.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Iba taká technická, že žien je väčšina v ľudskej populácii.“
Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Áno, žien je väčšina ľudskej populácie, ale to teraz je o niečom inom, pretože tú tému, keď hovoríme o tom, že nejaké uznávanie nejakých vzťahov osôb rovnakého pohlavia, ja si myslím, že prirodzeným nositeľom by mali byť práve títo ľudia, ktorých sa to týka. A potom, keď hovoríme o tom, že Progresívne Slovensko otvára takéto rôzne témy, ktoré možno sú veľmi citlivé a táto téma je veľmi citlivá, pretože sa týka rodinného života a týka sa proste ľudí. Nie je to niečo, ako sú Benešove dekréty, ktoré, áno, je to, je to o majetku, ale tu hovoríme presne o tom, že nejakí ľudia, ktorí žijú spolu, chcú nejaké uznávanie toho, že spolu žijú a chcú nejaké práva. Progresívne Slovensko je teraz známe tým, že otvorilo nejaké Benešove dekréty. Dnes dokonca sa, vyšla správa, že idú, Aliancia maďarská ide na kandidátke Progresívneho Slovenska do Národnej rady, že idú robiť takéto spoločné aktivity. Uvidíme, čo ešte oni vymyslia, ale podľa mňa sami pochopili, a toto nie je prvá relácia, v ktorej oni neprišli, pochopili, že táto téma je veľmi výbušná, a napriek tomu, že sa tvária, ako oni sú najväčší zástancovia všetkých práv, tak debatovať do verejnej debaty neprídu k takýmto témam, a nechávajú to takým istým spôsobom vyhnúť, alebo nechávajú to, aby sa o tom rozprávali všetci ostatní. Ja som veľmi rada, že tu je aj, aj pán farár, pretože je dôležité počuť, aký má názor cirkev na toto, aj na Slovensku. Lebo keď sa pozrieme na Európsku úniu, kde dnes sa dostávame do štádia, že práve niektoré takéto, môžeme povedať, že tradičné hodnoty, alebo hodnoty ako také, sú možno ohrozené, alebo že máme proste rôzne témy, ktoré prirodzene pre, pre nás ako kresťanov, alebo, teda ja som katolíčka tak isto, aby to bolo jasné z tej, z toho, čo hovorím, sú možno také, také citlivé, a treba o nich veľmi, veľmi, veľmi diskutovať. Takisto treba povedať, že Európska únia je dnes riadená kresťanskými demokratmi. Veď aj Ursula von der Leyenová je kresťanská demokratka, a ďalší ľudia, a vidíme, že práve to je také veľmi zvláštne, ako sa takíto ľudia stavajú k týmto témam. Čiže mňa aj veľmi zaujíma, ako sa cirkev postaví, alebo ako cirkev vníma túto tému, pretože to je pre veľmi veľa ľudí na Slovensku dôležité a podstatné. A to, čo máme napísané v Biblii, ja som videla niektoré videá takej mladej aktivistky kresťanskej, ktorá sa veľmi agresívne voči tomu vyjadrovala. Ja ju nechcem kritizovať, v žiadnom prípade. Každý má právo na ten, na to vyjadrenie názoru.“

Moderátorka: „Agresívne v akom zmysle?“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Že to je proste hnusné a je to, je to...“

Moderátorka: Aha.

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „...je to proste zlé, a že ona to vníma ako veľmi negatívne, že niečo také sa vôbec deje. A takýto názor má veľa ľudí. Potom je veľa ľudí na Slovensku, ktorí vnímajú a poznajú, každý z nás pozná takýchto ľudí okolo seba, či to vnímame alebo nie, každý takých ľudí pozná. Ja mám kamarátov, ktorí sú veľmi dlho spolu v takom vzťahu, žijú, naozaj, to sú, to sú roky, ak nie už desaťročia, koľko žijú spolu, a sú naozaj krásnym príkladom toho, ako, ako takíto ľudia vedia dobre fungovať. Ale to je tak, ako so všetkým. Aj, aj manželstvo muža a ženy, keď vidíte tí, tú dvojicu, že proste chodí, a teraz sa správa k sebe slušne a pekne, tak vám to je jedno. Potom, keď máte, niektorí, dvoch ľudí, ktorí proste chodia, nevedia od seba odtrhnúť ruku, a proste stále sa nejako veľmi

k sebe majú, tak nie je to úplne najprijemnejší pohľad pre veľa ľudí. A takto to možno vnímajú, keď sa o tom veľa rozpráva.“

Moderátorka: *„Nechám teraz, nechám teraz hovoriť kňaza, lebo dostali sme sa trošku už do takých detailov. Pán farár, ako už bolo povedané, vy ste katolícky kňaz, sobášite ľudí. Mňa by zaujímal váš pohľad na to, čo je vlastne manželstvo, ak sa dnes, lebo takto devaluje to slovo, v rôznych kontesto, kontextoch sa používa, ale čo je z vášho pohľadu katolíckeho kňaza manželstvo?“*

21:11:20 – V pravej spodnej časti obrazovky sa objavil na cca 8 sekúnd objavil text „Dotlačí nás EÚ k homomanželstvám?“

Marián Prachár katolícky kňaz: *„Oni, stále znova to zadefinovávajú, aj pápeži, a že s tými rodinami máme problémy, tak to je pravda. Ja by som sa prikláňal predsa len tak k tomu názoru, že takéto špecifické problémy by mali riešiť tie malé skupiny, ktorých sa to týka, ale nie celá spoločnosť, lebo tomu ani ja nerozumiem. Keď sa mňa opýtate, že, že koľkých máme my v praxi, sme stretli takéto prípady, tak ja sa vám musím priznať, že hádam ani nie. Keď som voľakde stretol, ale nerobili z toho nejaký veľký problém, proste to bol akoby ich viacej súkromný problém, a nie všetci na to reagujú. A sa mi to niekedy zdá, že keď sa vyťahujú takéto špecifiká, nejaké špeciálne kauzy, jasné, že sa to týka niektorých ľudí, že ich to, že sa s nimi to treba, to máte pravdu, ja by som s nimi potom potreboval rozprávať o tom. Keď prídu, tak ich nepošleme preč. Mali by sa oni vyjadriť, my by sme sa mali vyjadriť. Katolícka cirkev sa vyjadruje k manželstvu, pretože sná..., sa snaží na ten svet pozeráť nie, nie do centra dáva toho človeka, ale, ale teologicky, teda kristocentricky alebo teocentricky, že do toho stredu dávajú Boha, však ináč by sme neboli katolícka cirkev, by sme boli zbytoční, a odvíjajú to od, teda, od Pána Boha, a nie od názorov ľudí, alebo od nejakých kritérií, ktoré si ľudia vymyslia, a vôbec nie od Európskej únie. Je to samozrejme, že sú tam všelijakí, ale sú veľké rozdiely, čo ja v, vnímam v západnej Európe a u nás, aj, aj s týmito problémami, že ak sa tam, napríklad, aj cirkev k tomu chová, to viete, že aj my máme s tým problémy, nielen občianska spoločnosť. Na, poznáte, si pamätáte poslednú debatu veľkú, že či môžeme homosexuálne páry požehnávať alebo nie. Pápež povedal, že nechce ísť tou nemeckou cestou, kde ich teda požehňávajú. Mne sa zase páči, že prečo by sme ich nepožehnali. Mám jedného kolegu, ktorého si biskup zavola a povedal, že nesmie požehnávať homosexuálne páry, že prečo to robí. A on tomu biskupovi povedal, že či požehnáваме zvieratá. On, že áno. Vojakov? Áno. A dokonca aj zbrane alebo teda tanky.“*

Moderátorka: *„Aj autá, že?“*

Marián Prachár katolícky kňaz: *„Áno. Lietadlá, požehnáваме, stroje, tra. A hovorí, prečo by som nemal požehnať človeka? Všetky stroje sú iné, alebo aj každá zbraň, ja neviem, aká. Tak potom povedal, že dobre, ale moc o tom nerozprávaj. (smiech) Čiže, niečo ostáva. Nie, niečo.“*

Moderátorka: *„Toto je oficiálny záver, hej?“*

Marián Prachár katolícky kňaz: *„Tam to bolo, tam to bolo oficiálne. Ale niečo ostáva naozaj aj v tom internom fóre, a nemusí to riešiť celá spoločnosť. To môže riešiť nejaká malá skupina, tak ako my v katolíckej cirkvi.“*

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: *„Celá spoločnosť to musí riešiť, keď tie pravidlá majú byť platné pre všetkých...“*

Marián Prachár katolícky kňaz: *„Okej, to.“*

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: *„...lebo asi nechceme, aby nejaká menšina si uznala vlastné zákony, ktoré by boli mimo zákonov a Ústavy Slovenskej republiky. To bolo samozrejme myslené na legislatívnej úrovni.“*

Marián Prachár katolícky kňaz: *„Všetky jasné, o to nech sa starajú to právnici alebo vy politici, aby neubližovali tým, tým druhým. Ale my v katolíckej cirkvi máme aj takzvané fórum, také to súkromné, privátne, alebo interné fórum, v ktorom, isteže aj my riešime také neregulérne, nejaké s, s, vzťahy medzi ľuďmi, ale ich neposielame preč. To voľakedy, že sme nazvali, že sú hriešnici, a že sa narodili len preto, aby zhoreli ako papieroví čerti v pekle, to už dneska nemáme, to je, to je stredovek, alebo ja neviem kde.“*

Moderátorka: *„Čiže, keby za vami prišli dvaja gejovia alebo dve lesbičky, a povedzme, že by chceli od vás požehnanie, tak by ste ich požehnali, ale ďalej by ste už nešli.“*

Marián Prachár katolícky kňaz: *„Keď sa stretávame s našimi kolegami za našimi hranicami, tak oni tie témy majú trochu iné, a tieto témy, napríklad, nepreberajú ako tie najdôležitejšie témy. Sa bavia*

o inom. Keď to príde, áno, do diskusie, tak to nejako tak vyriešia, pre dobro jedných, druhých, aj verej, aj tej verejnosti, ale neni sú to také témy ako u nás, že niekto to vytiahne a spraví z toho celonárodnú tému, alebo teda tému pre nás všetkých. Možnože je to taká provokácia, že ako sa chováme k iným ľuďom, to zase je pravda, že, teda ľudí máme rôznych, a tá uniformita, už to musia aj katolíci zahodiť, to im, to už zahodili aj evanjelici, aj iní, aj ateisti to zahodili, že sme neni uniformovaní, pomaličky, v ničom. Ale, mne sa zase páči, že ten vývoj tej spoločnosti fakt ide aj k akejsi takej tolerancii, hoci niekedy sa to zase kazí, že vieme vedľa seba niekoho vydržať v inakosti, lebo aj tú jednotu už nechápeme ako uniformu, ale skorej ako schopnosť žiť v jednotne pri tých rozdieloch.“

Moderátorka: „A tolerovať sa navzájom.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „To je síce ťažšie, aj v manželstvách je to ťažšie, ale je to o moc krajšie, ako im všetkým hovoriť v jednej rovine, rodine, že máte byť všetci rovnakí.“

Moderátorka: „Uhm.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Aj katolíci máte byť úplne rovnakí, alebo svoju zbožnosť máte mať úplne rovnakú. Ste spomínali mužov a ženy. To je fakt, že tých žien je viac.“

P. Weisenbacher s úsmevom pokrčil ramenami.

Marián Prachár katolícky kňaz: „Aj v Starom meste v Bratislave.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „V ľudskej populácii celkovo.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „A, ale, ale zbožnosť ženy môže byť tiež iná ako zbožnosť muža. A nemajú sa jeden druhého znásilňovať a robiť si zle, a byť diktátori, že musíte prijať len túto moju formu zbožnosti. Čiže tie inakosti sa u nás, podľa mňa, ináč sa k nim stavíme ako volakedy. V tom, v tom majú prsty aj tie, tie štyridsaťročné, naša história, kedy sme sa učili nejakému monolitu, že všetko musí byť rovnaké, a božechráň, aby bol niekto inakší.“

Moderátorka: „Ďakujem pekne. Peter Weisenbacher, vy ste aktivista v tejto oblasti LGBT. Dúhové pridey sú vaša vizitka, vaša práca. Vlastne ste, ste ...“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No, aby som to uviedol na pravú mieru, ...,“

Moderátorka: „... povedzte.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „...som spoluzakladateľom...“

Moderátorka: „Tak.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „...a bol som prvým riaditeľom, ale teraz to už robia iní ľudia, Dúhový pride.“

Moderátorka: „Tak, ale, ale akože je to, je to tá oblasť, kde sa vy pohybujete. Vy sa s týmito ľuďmi rozprávate. Ako vlastne vnímajú gejovia, lesby, te, tú potrebu, že chcú byť manželia, alebo chcú spolu žiť? Alebo čo je pre nich dôležité? Teraz sa rozprávame o tej privátnej sfére, nie o tom nejakom politickom aktivizme, že...“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Nie.“

Moderátorka: „...hej, ako čo je pre nich dôležité?“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ja rozumiem. No, takto. Vo, ako väčšinová spoločnosť na Slovensku tiež už upúšťa od vstupu do manželstva. Vieme, že približne tretina detí sa v súčasnosti rodí mimo manželstva. Čím ďalej, tým viac mladých ľudí do manželstva nevstupuje, a aj tie manželstvá, ktoré sú, tak, ako väčšinou sú, nie väčšinou, ale veľká časť končí rozvodom. Čiže, svadba nie je nejaká priorita, ale, ako kvôli tej samotnej svadbe, ale, ono to má veľmi ako vý, významný symbolický, ako, symbolickú hodnotu, pretože je to o rovnoprávnosti. Keď my máme nejaký konštrukt, ako právny, a tým žiadnym spôsobom nechcem vstupovať do, do, do cirkevných záležitostí, cirkev samozrejme môže mať vlastné manželstvá, ale pokiaľ máme manželstvo uznané štátom, tak keď je prístupné iba pre heterosexuálov, tak prichádza k diskriminácii, a ten pár rovnakopohlavný, ktorý sa rozhodne preto, že chcú spolu žiť, alebo že spolu už žijú dlhodobo, chcú mať spolu deti atď., atď., lebo, samozrejme, homosexualita nemá nič spoločné s plodnosťou, homosexuáli môžu, môžu, môžu mať deti, a koniec koncov máme prípady, keď v homosexuálnych rodinách žijú deti z predošlých vzťahov, najmä pri tých starších generáciách, keď v podstate museli predstierať, že sú ako heterosexuálni, a je tam nejaká striedavka a podobne, tak niektorí z týchto ľudí majú záujem vstúpiť do manželstva aj preto, lebo, ja teda nie som v manželstve a, a ani, ani o to nestojím, ale, ako aj heterosexuáli, ktorých poznám, tak hovoria, že to manželstvo je proste nejaká taká oslava toho ich vzťahu. Tá samotná svadba je taká verejná prezentácia toho, že chcú spolu žiť a chcú spolu tvoriť rodinu, ideálne, spolu chcú zostať už

navždy, a toto je proste nejaká, nejaká forma toho rituálu alebo niečoho. A keď je to teda v legislatíve, tak je to, je to aj občianske, nie je to len, nie je to len, nie, nie je to len cirkevné, a tam bohužiaľ máme tú, tú homofóbnu definíciu v našej ústave, že teda manželstvo je iba pre jedného muža a jednu ženu.“

Moderátorka: „Nestačilo by napríklad, vy hovoríte, že chcú demonštrovať ten svoj vzťah a tú povahu toho vzťahu, tomu rozumiem, ale, ako manželstvo, primárne, ako z toho právneho hľadiska, je nejaká platforma pre to, aby na základe nejakej ekonomickej stability, istoty, mohol ten pár vychovávať deti. To je to, tá, tá prapôvodná úloha.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „To, to právne neni takto uznané na Slovensku, čo sa týka detí.“

Moderátorka: „Ale, ale to sa chcem opýtať, že ten manžel, manželka majú garanciu toho, že keď sa jednému niečo stane, ten druhý dedí. Keď jeden ochorie, ten druhý dostane informácie. To je presne to. Vedia?“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Tam je aj vyživovacia povinnosť.“

Moderátorka: „Například a...“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Tam sú rôzne nároky.“

Moderátorka: „...toto všetko by, napríklad gejom, lesbám, pomohlo? Keby, keby, keby toto gejovia a lesby mohli nejakým spôsobom riešiť právne, aby mali tú právnu istotu, že nezostanú na ulici, lebo rodina toho ich partnera zdedí majetok, a podobne.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ja rozumiem, čo sa pýtate, ale niektoré veci z toho sa dajú ošetriť právne už teraz, niek..., niektoré sú v takej šedej zóne, a niektoré sú také, že sa dajú ošetriť právne úplne čisto. Ale to nie je riešenie tej situácie, o ktorej sa rozprávame, že tu prichádza k nejakej, k nejakej diskriminácii. Z mojej skúsenosti, tieto praktické úvahy sú skôr, sú skôr sekundárne. Tým, tým, ako keby primárnym aktivizačným prvkom je tam práve ten pocit diskriminácie, ten pocit toho, že sme občania druhej kategórie napriek tomu, že platíme rovnaké dane.“

Moderátorka: „Len kvôli tomu manželstvu, hej? Že druhá kategória.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Kvôli manželstvu a ďalším veciam, hej, ako. To manžel, diskutujeme teraz o manželstve, ale sú to aj iné veci, samozrejme, je to, je to adopcia, dokonca ešte stále na Slovensku platí, platí zákaz pre darovanie krvi pre homosexuálnych mužov a, a je, a je proste viacero vecí, v ktorých dochádza proste aktívne, aktívne, aktívne k diskriminácii.“

Moderátorka: „Uhm. Pani europoslankyňa, keď sa tuto rozprávame, dostali sme sa z toho pomenovania, takého toho cirkevného, že čo je manželstvo, počuli sme pána Weisenbachera, ktorý povedal, že prečo je to pre gejo, lesby dôležité, aby boli uznaní ako manželia. Otázka teraz ale je, že či tento súdny aktivizmus, ktorý v tomto prípade je dominantný, to znamená, že to je rozsudok toho Európskeho súdu, aj keď tam ten príbeh bol trochu iný, lebo tam ide o dvoch poľských partnerov, ktorí žili v Nemecku, tam sa zosobášili, podľa platných nemeckých zákonov boli manželia, a po rokoch sa presťahovali naspäť do Poľska, a tam vlastne oni požiadali o to, aby boli uznaní ako manželia. A ten Európsky súd vlastne rozhodoval konkrétne o tomto príbehu. Čiže, pán poslanec Sabo si svojho slovenského partnera, išli za hranice do Hainburgu, tam sa zosobášili, nežili tam, vrátili sa naspäť na Slovensko a pokúsili sa o túto právnu kľučku. Z vášho pohľadu, šťastné riešenie? Čo by malo byť na ťahu v tomto prípade?“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Tu je veľa momentov, ktoré treba určite pomenovať. Ten rozsudok Európskeho súdu, na ktorý sa tu veľa ľudí odvoláva, existujú takisto právnici, ktorí ho nepovažujú za záväzný pre Európsku úniu, čiže neznamená pre nás, že máme teraz prijať aj my manželstvá homosexuálnych párov. Takisto definícia manželstva je v našej ústave jasne stanovená. Tu sa rozprávame teda o niekoľkých veciach naraz. Môžeme si to rozobrať na to, že či by sme mali uznávať nejaké zväzky a nazvať to nejako inak. A ja si myslím, že tu je tá debata otvorená a môžeme sa o tom rozprávať. Ja nesúhlasím s tým, že ľudia rovnakého pohlavia, ktorí spolu žijú, majú najväčší problém, že neuznávajú ich manželstvo. Skôr práve naopak. Tie ekonomické veci, ktoré ste pomenovali, to je tá otázka dedenia, informácie o zdravotnom stave, a možno niektoré ekonomické výhody týkajúce sa daňových náležitostí alebo možno vyživovacej povinnosti, sú práve tou témou, keď ja sa s nimi rozprávam, nie tí, ktorí stoja na tých námestiach a, a chodia na pridey, ale tí naozajstní homosexuáli,

ktorí žijú proste s niekým veľmi dlho, vnímajú, že toto je téma, ktorú by oni potrebovali riešiť. Ja si myslím, že by možno bola dobrá debata na Slovensku, či by sme mali možno vytvoriť nejaký štatút, ktorý existoval kedysi. Mali sme taký štatút, že druh a družka...”

Moderátorka: Uhm.

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „...ľudia, ktorí spolu žili v jednej domácnosti. A mohli by sme to rozšíriť, že dve osoby. Že kde by sme nevnímali to, že či sú to nejakí muž a žena alebo, alebo sú to dve ženy alebo dvaja muži, kde by sme potenciálne mohli pomôcť práve takejto akceptácii toho, že niekto žije spolu dvadsať, tridsať rokov, proste žijú v jednej domácnosti, niečo sa stane, a proste, aby tá druhá osoba bola chránená. Toto je možno priestor na tú debatu. Ale nesmie sa nám stať to, čo vždy na Slovensku, akonáhle otvoríme tieto dvere a začneme hovoriť, že toto by potenciálne mohlo byť možné, hneď sa na to nabalí, že už malo byť dávno všetko a vrátane takých citlivých vecí, ako sú adopcie detí, pretože toto je pre veľkú časť slovenskej spoločnosti stále téma, ktorá je veľmi ťažká a nechcú, možno, alebo teda ja to tak vnímam, keď sa rozprávam s ľuďmi, že adopcia detí homosexuálnymi párami nie je niečo, čo ľudia s tým súhlasia absolútne, ale určite sme otvorení diskusii. Čiže podme sa rozprávať o tom, že keby sme vytvorili takýto štatút pre dvoch ľudí, ktorí spolu žijú, dnes sa to dá, niektoré tieto veci, ako povedal pán Weisenbacher, napríklad otázka dedenia, viete vyriešiť závetom. Otázka informácií, takisto viete vyriešiť nejakou notárskou zápisnicou, ale už tá vyživovacia povinnosť alebo tie daňové úľavy sú niečo, čo sa nedá nejakou zjednodušenou vyriešiť. A to sú možno tie najpálčivejšie veci, ktoré by sa mohli potenciálne riešiť. Ale uznávanie manželstva, ako to napríklad požaduje pán Sabo, že on sa zobral v Rakúsku, a prišiel na Slovensko, a on chce, aby to bolo akceptované, si nemyslím, že je niečo, čo by sme mali ako Slovenská republika urobiť. Nie som sudkyňa, ja nebudem rozhodovať v tomto prípade, ak sa, ak sa on obráti na súd, ale zatiaľ, proste aj na základe našej ústavy, to nie je tak. Veľa sa tu hovorí, že toto súvisí s voľným pohybom osôb. To sme mali tiež také debaty v inej televízii, že tu je, to je proste o tom, že niekto spolu žije, ako manželia, v nejakej, v nejakom štáte, presťahujú sa do iného európskeho štátu, ako by sa mali tie veci uznávať. Je to veľmi citlivé, a každý štát si to proste urobí podľa seba, lebo tuná neplatí, to nie je európske právo. Napriek tomu, že tu je tento jeden aktivistický rozsudok Európskeho súdu, to neznamená, že to naozaj platí pre každého.“

Moderátorka: „Čiže, vy si myslíte, teraz technicky idem do toho, že keby náhodou naše úrady povedali, že nie, a vážení priatelia, to nie je manželstvo podľa našich slovenských zákonov, to čo ste uzavreli v Rakúsku, tak Slovensku nehrozí nejaký proces zo strany Európskej únie, že by došlo k nejakým sankciám, k niečomu takému?“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Ja si to nemyslím.“

Moderátorka: „Uhm.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Nemyslím si to vôbec. Pretože je niekoľko prípadov, ktoré sú aj dnes na slovenských súdoch, alebo sú nejaké požiadavky. Sú rôzne prípady, a rieši sa to od prípadu k prípadu. To znamená, že treba sa pozrieť na to, presne, ako spolu žili, ako dlho, proste, posudzujú sa tam rôzne náležitosti, ale náš slovenský súd ešte nerozhodol v takomto prípade, pokiaľ ja viem, pozitívne. A môžeme si to napríklad tak, keď to preženieme, pôjde sa napríklad niekto zobrať do, napríklad pôjdem do Egypta. Ja si zoberiem dvoch mužov, vrátim sa na Slovensko, pretože tam je to možné, vrátim sa na Slovensko.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ale to nie je Európska únia.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Ja viem, že to nie je Európska únia, ale, ale napríklad uznávanie manželstiev, ako v zahraničí, tak napr, niektorí napríklad operujú týmto, že uznávanie manželstiev v zahraničí, tam sú tie bila, bilaterálne dohody s tými štátmi a záleží na tom, ako to vnímame. Ale ak to preženiem, tak toto tiež je akože téma, ktorú tu otvoríme. Keď si niekto v inom štáte zoberie napríklad.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Tak to radšej nepreháňajme, v tom prípade.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „No nie, nie, ale akože, ale toto sa tiež toho týka, je to podobný princíp.“

Moderátorka: „Čiže vy hovoríte, že môže to otvoriť dvere tomu, že...“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Áno.“

Moderátorka: „...napríklad teraz nebudeme hovoriť o Egypte, budeme sa rozprávať o tom, že, napríklad, niektoré krajiny v Európe potichu tolerujú tie mnoho...“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Mnohoženstvá. Áno. Francúzsko.“

Moderátorka: „...tie polygamné mnohoženstvá, napríklad.“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Napríklad.“

Moderátorka: „Napríklad. Alebo sa zjednocuje rodina, akože za účelom zjednotenia rodiny, muž z inej kultúry si môže sem doviezť niekoľko žien, ktoré v jeho náboženstve majú štatút manželiek, hej, dám to takto do úvodzoviek.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ale vo Francúzsku sú ako slobodné matky vedené, nie ako manželky.“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Sú ako slobodné matky, pretože...“

Moderátorka: „Áno.“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „...nie sú vedené ako manželky, ale tam je tá, to zjednotenie rodiny, a mohli prísť na územie Francúzska práve preto. Čiže je to veľmi taká téma, na ktorú sa musíme.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Sú, sú rodina, je biologickým otcom tých detí ten muž, čiže.“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Áno, ale, ale ide o to, že budeme to akceptovať alebo nie.“

Moderátorka: „Ale nie je to administratívna rodina.“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Čiže, čiže to sú proste témy, ktoré, nemyslím si, že automaticky máme akceptovať akékoľvek manželstvo, ktoré vzniklo mimo. Hlavne preto, že my máme jasnú definíciu manželstva na Slovensku, máme definíciu v Ústave Slovenskej republiky, a podľa toho sa musíme na území Slovenska správať.“

Moderátorka: „Dobre, ďakujem.“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Ak hovoríme o uznávaní tých dvoch, zväzkov dvoch osôb rovnakého pohlavia, to je iná téma, ktorú ak chceme ošetriť, tak ju ošetríme, nazvime to inak, lebo ja si nemyslím, že by sa to malo volať manželstvo.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Môžem zareagovať?“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Nazvime to zväzok alebo čokoľvek, ale...“

Moderátorka: „Zareagujte a potom sa budem pýtať pána Prachára.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No. Tak.“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „...ale podľa sa o tom rozprávať na základe nášho právneho nejakého rozhodnutia Národnej rady Slovenskej republiky.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ja, ako som povedal, je zjavné, že si nemyslím, že tá definícia, ktorú máme v ústave, je správna, takže s ňou nesúhlasím. Ale fakticky, dve veci. Dvakrát odznelo, že aktivistický rozsudok, a s tým nemôžem súhlasiť. Ten rozsudok ide presne v línii tých rozsudkov, ktoré už padli predtým, proti Poľsku aj proti Maďarsku, ktoré sa takisto odvolávalo na niečo, čo nazývali tradičná kultúra, nech to znamená čokoľvek, tak Európsky súd opakovane povedal, že na to sa odvolávať nemôžu. Takisto to tvrdenie, že nám nehrozia sankcie, neviem, na čom by to mohlo byť postavené, pretože tie rozsudky proti Poľsku, teda ten rozsudok jeden bol proti Poľsku, a poľská vláda uhla, lebo sa bála tých sankcií. Maďarská vláda, ešte Orbána Viktora, neuhla, a tie sankcie prišli a boli obrovské.“

Moderátorka: „Počkajte, za takéto niečo? Nie.“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Nie.“

Moderátorka: „To bolo. To bolo...“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „To bol. To bolo. Nie, nie, nie, nie.“

Moderátorka: „...ale v úplne inej kategórii. To nebolo manželstvo.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „To bol rozsu. To nebolo manželstvo, ale to bolo o LGBT menšine. To bol rozsudok o tom, že maďarský parlament prijal ten nechválne známy zákon o tom, že sa nemôžu verejne zobrazovať iné vzťahy ako len heterosexuálne, a Európsky súd rozhodol, že to je nezlučiteľné so zakladajúcimi zmluvami, a maďarská vláda povedala, že, a my si ten zákon necháme,

tak Európska komisia povedala, tak my vám nedáme eurofondy. A Orbán Viktor prehral voľby, a teraz nový premiér to ide rušiť a ide tie fondy odmrazovať. Číže.“

Moderátorka: „Tak tomu, tomu rozumieme, lebo práve s tým tie voľby vyhral, že sľúbil Maďarom, okrem iného, že rozmrazí. Pán farár, jedna otázka. Arcibiskup Zvolenský zdôraznil, že Európska únia nikdy nedostala, teraz voľne parafrázujem, nikdy nedostala od štátov takú právomoc, aby mohla meniť zákonnú definíciu manželstva s univerzálnou platnosťou pre všetky krajiny Európskej únie. Toľko slová arcibiskupa. Manželstvo ako tisícročná inštitúcia, ktorá nejakým spôsobom v našom priestore existuje, a my ju takto aj vnímame, prirodzene, bez nejakých zákonov, vnímame to tak. Môže byť podľa vás manželstvo predefinované, ja musím použiť ten výraz, že súdnym aktivizmom, lebo ten rozsudok taký sa javí.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Mne sa tu páči, čo sme pred chvíľou tuto spomínali, že, že prečo by sme niečo nepomenovali pravým slovom, a nie, nie vtlačili to do toho istého pojmu. To mi pripomína, jako dneska sa trápia s tým, že sa číta bez porozumenia, alebo sa rozpráva bez porozumenia. Však to môžeme opísať inými slovami, čo tu už bolo, teda partnerstvá dvoch ľudí, alebo druh a družka, alebo niečo podobné. Číže dať tomu nejaký jasný názov a, a tieto nové modifikácie všelijaké. Možno viete, že pápež vydal teraz prvú encykliku sociálnu, Lev XIV, nadväzuje na tú sociálnu encykliku svojho predchodcu, *Rerum novarum*, kde sa zaoberá, on je taký IT-čkár asi, sa zaoberá...”

Moderátorka: „Áno.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „...umelou inteligenciou, a tiež sa tam vyjadruje kriticky proti tomu, lebo už vieme, že tuším si ho, voľakto sa zosobášil aj s umelou inteligenciou. Tak dobre, nech to robia, ale to nech to nenazvú manželstvo. Napríklad my ešte stále spomíname, že manželstvo občiansky, alebo pred občianskym úradom, a manželstvo katolíckej cirkvi, čo je múdre, že to rozlišujeme, lebo teda tie občianske, to môže byť niečo úplne iné, ako tie naše, tie, tie cirkevné. Chválabohu, ja som veľmi rád, že som v katolíckej cirkvi, lebo tam to máme jasne pomenované, a nikto nepríde s manželstvom, že sa zosobášil, ja neviem, s mačkou, alebo plyšákom, alebo s umelou inteligenciou. Ale čo sa on, čo sa.

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Zase, zase by som to neprirovnával k tomu, keď nejakí dvaja ľudia spolu žijú. Keď niekto má taký.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Nie, nie, nie, nie, myslím na tú inteligen, na tú umelú inteligenciu. Ja, nie, nie, nie, ja to nemyslím nič v zlom, ale keď za mnou niekto príde a sa ma opýta, o tom sme mali minulý de, debatu tiež voľakde v rádiu alebo v televízii, že či, či súhlasím s tým, aby sa naši katolíci spovedali umelej inteligencii. Tak to je to isté. Ja sa nikoho nezosmiešňujem, ani vás, ani nikoho iného, ale prirovnávame to všetkému možnému, pretože tá umelá inteligencia je pre mňa niekedy ešte horšia ako nejaký ten plyšák, s ktorým sa ja budem hrať. Číže, nič v zlom, ale pápež tam píše, že on chce zachrániť ľudstvo a on chce zachrániť človečenstvo, alebo to humánne, a čiže nechce, aby to niekto nahradil. To, tiež to jasne pomenúvava, nie je proti technike, neni proti vývoju, hovorí, samozrejme, že nám to bude pomáhať, ale neni za to, aby sme to začali miešať s niečím, aby sme to ničím nahrádzali. Tak sa mi to páči, čo vy hovoríte, že nemá, máme svoje názory na to, my budeme rešpektovať, a to, že je to problém občiansky, že niekto potrebuje nejaké informácie, potrebuje nejaké práva, potrebuje zabezpečenie finančné a podobne, však to je na mieste, nie? Ale prečo by sme to museli miešať s definíciou manželstva? Tomu ja, ani ja moc nerozumiem. Pretože to môže po, potom výsmech kresťanskej tradícii, a my sa stále hlásime k kres, ku kresťanskej tradícii na Slovensku.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Tak ústava hovorí, že sa neviažeme na žiadne náboženstvo.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Prečo to potrebujem dať.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ani ideológiu.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Práve preto. Prečo to potrebujem dať pod tú strechu, aby som sa vrátil naspäť k tej tolerancii, že dneska, že ja už neza..., nezažívam také nepriateľstvá voči náboženstvu, ani voči nenáboženstvu. Napríklad o, okrem pamiatkárov, nemáme žiadne problémy s kostolmi, nie?“

Moderátorka sa zasmieje.

Marián Prachár katolícky kňaz: „A kostoly, že sú tam tie veže. Dokonca aj tí neveriaci nám povedia, že by ich nebavilo cestovať po svete, keby netrčali všade tie veže do neba, lebo to im niečo pripomína. Ale už sme neni alergickí, jeden na druhých, kvôli tomu. Číže, ja si to viem predstaviť aj tak, troška rozdeliť,

troška diferencovať. Svätý Ignác z Loyoly, to teraz robia duchovné cvičenia, čo tam ľudí učia, je predovšetkým rozlišovať, lebo hovorí, že rozlišovať je matkou múdrosti. Dobre hovorím?”

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Áno.“

Moderátorka: „Dobre hovoríte.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Súhlasím s vami, určite.“

Moderátorka: „A, ja sa teraz opýtam, lebo mne sa páči, ako, ako spolu argumentujete. Peter Weisenbacher, keď tu hovoríte, že naša ústava je homofóbna, to ste povedali v úvode.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „A nielen to.“

Moderátorka: „A nielen to, dobre, ale je to, je toto váš výrok. Dá sa nájsť nejaká rozumná stredná cesta medzi tým? Lebo ústava je takto naformulovaná. Na tej ústave sa zhodli zákonodarcovia. Zhodlo sa na tej ústave, na tom jej znení, ako už aj z toho príbehu vychádza, že to je ústavná väčšina, ktorá toto odhlasovala. Čiže, treba to brať ako dôležitý moment toho celého. Dá sa nájsť nejaký kompromis, aby aj tá ústava bola rešpektovaná a zároveň aj gejovia, lesby by mali ten pocit, že sú rešpektovaní, a že tento štát ich v tomto príbehu, ako ste povedali, nepovažuje za občanov druhej kategórie.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Tak ja zo svojej pozície musím v každom prípade povedať, že si myslím, že ústava by sa mala zmeniť, pretože je homofóbna voči LGBTI menšine, klame, pretože hovorí, že existujú dve pohlavia napriek tomu, že intersex ľudia existujú. Takže, za chvíľu by, keby bolo v ústave napísané, že Zem je plochá alebo deti nosí bocian, tak tiež len pre tých.“

Moderátorka: „Ale to tam, ale to tam napísané nie je.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „To tam, to tam nie je, ale mohlo by to, mohlo by to tam byť...“

Moderátorka: „Zase, budme vecní, hej. Budme vecní, no.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „...keby sa zhodli, keby sa zhodli. A, lebo keď sme rozprávali o pánovi Sabovi, že teda robí nejakú politickú kampaň, čo je jeho legitímne právo robiť, a jeho politickej strany, tak si povedzme otvorene aj o tom, ako vznikli tie novely ústavy. To boli proste politické kšefty medzi vládou, ktorú viedol opakovane Smer a KDĽ, s nejakým účelom, zase legitímnym, je demokracia, ale nie je dôvod to tak nepomenovať. Takisto ústava diskriminuje deti, keď hovorí, že si ich môžu adoptovať iba heterosexuálne manželské páry. Prečo? Máme detské domovy plné detí. Štát to stojí veľa peňazí, vraj tie peniaze nemáme, treba konsolidovať, ale máme príliš veľa peňazí na to, aby deti mohli ísť do rodín, zjavne.“

Moderátorka: „Poznáte veľa gejov, ktorí by chceli, alebo lesieb, ktorí by chceli adoptovať cudzie dieťa? Lebo ja sa priznám, robila som si taký malý prieskum medzi nimi, a musím povedať, že nevyšlo to v prospech toho, že majú tieto páry, ktoré dlhodobo aj spolu žijú, záujem adoptovať si nie svoje biologické, cudzie dieťa.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No treba sa pozrieť do tých krajín, kde toto bolo ustanovené. Tie adopcie sa tam dejú, sú veľmi úspešné, a dokonca, rovnakopohlavné páry sú omnoho ochotnejšie si adoptovať aj deti, ktoré majú inú farbu pleti, alebo majú nejaké zdravotné znevýhodnenie, ako heterosexuálne páry. A nemusíme chodiť špeciálne ďaleko. Je taký, jeden taký veľmi známy pár v Čechách, dvaja gejovia, ktorí si adoptovali vážne zdravotne znevýhodnené dieťa, je to v podstate národná story o tom, aká sú, o tom, aká sú krásna rodina. Takisto.“

Moderátorka: „Áno, ale pravda je, že jedna lastovička leto nerobí, a, a...“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No ale ja nehovorím o jednej lastovičke.“

Moderátorka: „...hovoríme o slovenských pomeroch. Či by toto celé mali tí ľudia vôbec záujem, hej? Pýtam sa také, že, že čo oni hovoria.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No sú, sú naši gejovia alebo lesby menej ochotní mať deti ako gejovia a lesby v Británii, vo Francúzsku, v Anglicku, v Holandsku?“

Moderátorka: To neviem. To neviem tvrdiť, že sú alebo nie sú.

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No, neviem, ale neni dôvod sa domnievať, že áno.“

Moderátorka: „Mohli by nám to možno povedať priatelia z opozície, ale ako...“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Tak oni tiež nemajú sociologický prieskum.“

Moderátorka: „...musím povedať, že mrzí ma, že Michal Sabo, ktorý je hýbateľom tohoto príbehu, neprišiel, že sa rozhodol nekomunikovať tieto svoje postoje verejne v médiách, a mrzí ma aj to, že ani opozičné iné strany neprišli, ani PS, ani KDH, ani Hnutie Slovensko, všetci dostali pozvánku. Ani, ani SaS vlastne. Čiže, je to také, že nedáva vám to veľmi za pravdu, že by sa našla tá ústavná väčšina, ktorá by takéto citlivé veci rozhodla, keď oni sami, to sú ich témy, nie sú ochotní o nich hovoriť verejne.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ja som, ja som netvrdil, že sa nájde. Ja, ja som tvrdil, že by bolo dobré, keby sa našla, to sú veľmi rozdielne veci, lebo nikdy nesmieme zabúdať na to, že veci ako otrokárstvo alebo holokaust boli v zmysle zákona, boli úplne legálne. To, že niečo je v zákone ešte neznamená, že to je dobré alebo správne. A v prípade tých noviel slovenskej ústavy, tam je ešte ďalší problém. My nemáme inštanciu, ktorá by posudzovala, že či je ústava v rámci seba koherentná. My máme ústavný súd, ktorý posudzuje jednotlivé zákony s ústavou. Ale článok 1 hovorí, že Slovenská republika sa neviaže na žiadne náboženstvo ani ideológiu, ale potom tam máme ideologickú definíciu manželstva, kresťanskú, nič v zlom, ale kresťanstvo je nejaká ideológia, ako sú mnohé iné ideológie, a teraz to bolo rozvinuté do toho, že sa to ešte viaže aj na adopciu, viaže sa to dokonca na vzdelávanie, pretože tam hovorí, že nemôžu byť deti vzdelávané podľa toho, na čo majú práva, teda napríklad právo na informácie, ale podľa toho, ako im to ideologicky bude od štátu určené. Čiže, to by bola moja ďalšia otázka, že je toto v poriadku? Môže si to navzájom odporovať?“

Moderátorka: „A opäť sme pri tom, či nájdeme tie politické strany, ktoré by vôbec o tom diskutovali, keďže vidíme, že je tu prázdne kreslo. Ani, ani televízna diskusia, ktorá k ničomu nezaväzuje, jednoducho sa nedala urobiť, pretože je to tak.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Môžem zareagovať?“

Moderátorka: „Skúste.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Prirovnávať túto tému k otrokárstvu alebo k holokaustu je podľa mňa akože scestné. To snáď akože nejdeme rozprávať, že to je niečo podobné.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Podľa mňa to nie je scestné, je to zlo.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Keď hovoríme o tom, že. Nie, nie. Keď hovoríme o tom, to, to nie je zlo, že to nie je na Slovensku možné, to vôbec nie je žiadne zlo. Ja nesúhlasím s vami, že tá slovenská ústava je homofóbna. Tu, akože s touto témou sa už narába dnes takým štýlom, že ľudia, ktorí tu vytvárajú nejakú anketu homofób roka, dokonca nominovali otvorene homosexuála pána Gröhlinga, to snáď sa nebudeme tváriť, že on nie je gej. Toho nominovali na homofóba roka. Akože už prestaňte s tým. Máme tu nejakú definíciu.“

Moderátorka: „Viete, že. Viete, že to robí, pán Weisenbacher.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Áno. Nie, nehovorím, že on to urobil osobne, ale, ale, ale.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No, ne, ne, ne, ne. Ne, neprestaneme s tým, uisťujem vás, že neprestaneme.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „S témou sa. Ale však sa rozprávame o téme, ale netvrdíme, že tá téma je proste tak zlá, že pretože to nie je na Slovensku možné, tak to je nejaké zlo. Ja si myslím, že ľudia, ktorí žijú spolu v nejakom takomto vzťahu, nie sú považovaní za osoby druhej kategórie. Tu sa rozprávame o niečom, že, my sa tu zhodneme aj s katolíckou cirkvou, že poďme sa rozprávať o nejakej možnosti nazvať to nejak inak. Ale hneď, ako sme začali rozprávať o nejakých vzťahoch, o nejakých možnostiach, znova sa stalo to, čo vždy. A vy ste otvorili tému, zase adopcie detí, a tieto veci, a prečo je to v ústave tak. Veď my nemáme na Slovensku ani možnosť mať taký vzťah uznaný štátom. Prečo rovno hovoríme, ako vždy v týchto témach, že a prečo nemôžu, a adoptovať, a tak ďalej. To je proste už nadstavba neviem akého poschodia. My nemáme ani tie základy, a nikdy sa na tých základoch nezhodneme, ak to vždy skončí takto isto. Ak vždy tí aktivisti, ktorí bojujú za práva, a.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ale vy máte, vy máte v parlamente väčšinu. Nepotrebuje, aby s vami niekto súhlasil.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Počkajte. Ak. Nie, nie, nie, nie, to nie je o mne. Ja vám hovorím, rozprávame sa o téme, a vy ste aktivista, ktorý bojuje za tieto práva. Lenže vy vždy, ako aktivisti, urobíte presne tento istý chybný krok, že vy tam vždy chcete mať všetko. A tuto pán farár hovoril veľmi správne o nejakých, že s kým sa chceme zosobášiť. Veď tu už sa hovorí, že keď neuznávate

ešte všetky tie ostatné písmenká, okrem toho, však, keby sme sa rozprávali, že geovia a lesby, a nejaké vzťahy týchto ľudí uznávať nejako štátom v nejakej limitovanej forme, väčšina ľudí by nemala problém. Akonáhle sa na tom nabaľujú ďalšie veci, identita, potom máme transsexuálov, začne sa rozprávať o adopciách, začne sa rozprávať o všetkých tých ďalších veciach, ľudia majú z toho totálny guláš, a pre ľudí, aktivistov, ktorých reprezentujete aj vy, ktokoľvek neuznáva všetko, nie je dostatočne dobrý. A mňa to veľmi mrzí, pretože ja sa snažím dvadsať rokov hovoriť, podľa mňa pragmaticky, hovoriť veľmi otvorene. Ja nie som liberálny politik, a tiež si myslím, že ústava, keď nemá byť na žiadne, žiadnu ideológiu naviazaná, ani na liberalizmus by nemala byť, ani na všetky tieto otvorené veci. Takže keď sa o tom rozprávame, tak budme akože pragmatickí. Máme nejaký, nejakú históriu, na ktorej Slovenská republika vyrástla, máme tu cyrilo-metodskú tradíciu, to sa snád' k tomu akože ideme priznávať..."

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ja, ja neviem, čo je cyrilo-metodská tradícia, popravde.“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „...však to je to, na čom Slovenská republika stojí. Ja viem, čo je cyrilo-metodská tradícia napríklad. Takže, toto je, toto je niečo, na čom sa ako spoločnosť zhodneme. Je tu zopár ľudí, ktorí to spochybňujú, ale teraz hovoriť, že nemôžeme mať nejakú definíciu manželstva v ústave je, podľa mňa, akože cez čiaru. Takže, dohodnime sa, buď sa chceme naozaj pohnúť v tejto téme a budeme ochotní akceptovať nejaké základné minimum, kde prestaňme rozprávať o všetkých nadstavbách, alebo sa nikdy v živote nepohneme v tejto téme.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Tie veci si nijakým spôsobom neodporujú, a...“

Katarína Roth Neveďalová europoslankyňa (Smer-SD): „Podľa mňa áno.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „...SMER je štvrtýkrát vedúcou stranou vo vládnej koalícii, dokonca jedenkrát mal absolútnu väčšinu, bola jednofarebná vláda, a nikto nebránil, aby schválil 76 hlasmi, ktoré mal, inštitút druhu, druhu a družky, alebo dvoch druhov, ktorí žijú v spoločnej domácnosti.“

Moderátorka: „Ja len pripomeniem jeden detail v tomto príbehu. Tu sa hovorilo o fiduciárnych vzťahoch. To znamená, že to boli nielenže geovia, lesby, ale proste rôzne typy vzťahov...“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Áno.“

Moderátorka: „...s ktorými prišiel podpredseda kresťanských demokratov Viliam Karas, ešte keď bol ministrom spravodlivosti vo vláde Eduarda Hegera. Tam sa stal taký jeden paradoxný moment, že prišlo s tým KDĽ, Viliam Karas, vzápätí na to nastúpila úradnícka vláda prezidentky Čaputovej, a ministerka úradníckej vlády pani Dubovcová tento návrh o fiduciárnych partnerstvách zhodila zo stola spolu s prezidentkou Čaputovou. Čiže, práve od nich ste nečakali, že...“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No.“

Moderátorka: „...oni sa budú chovať inak, že mohli tiež s týmto niečo iné urobiť?“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Takto, pani Dubovcová medzi nami nie je, a nielen v miestnosti, ale už medzi nami nie je ani na tomto svete, žiaľ. Mal som tú česť ju poznať osobne, keď bola ombudsmankou. Určite to nezhodila preto, že by to chcela zhadzovať. Ten návrh nebol podaný, lebo nemal šancu prejsť cez Národnú radu, pretože v podstate, ako povedal vtedajší predseda Národnej rady Boris Kollár, tak všetkých 150 poslancov bolo opozičných voči vláde pani prezidentky Čaputovej. Čo sa týka pani prezidentky Čaputovej, v oblasti ľudských práv som bol veľmi sklamaný z jej pôsobenia, a nebudem sa tváriť, že ju nepoznám, koniec koncov si tykáme, ešte z obdobia tretieho sektora, ale, to je, myslím, úplne, úplne iná téma, ale musím sa vyjadriť k tomu, čo, čo bolo, čo bolo povedané. Nijakí aktivisti, aspoň ja teda žiadnych nepoznám, by niekedy boli proti tomu, aby sa zaviedol inštitút spolujitia dvoch ľudí v jednej domácnosti, pre hetero páry, pre homo páry, žiaden problém. Ale, keď nám začnete hovoriť, že nemáme žiadať viac, tak, ako, neviem z akého titulu, pretože takým spôsobom všetky práva, všetky ľudské práva, ktoré kedy boli vy..., vybojované, a o že, o ženských právach sme už hovorili, a môžeme hovoriť o, o, o, o pracovno-právnych vzťahoch, ktoré by mohli teda sociálnej demokracii byť najbližšie, tiež boli vybojované tak, že sa žiadalo maximum. Predsa v roku 1820 Bri...“

Moderátorka: „Vrátim sa naspäť k našej téme.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Pardón.“

Moderátorka: „Podme naspäť k manželstvám, a chcem dať slovo.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Prepáčte, ale toto by som naozaj rád dokončil, lebo je to také.“

Moderátorka: „Ste. V exkurze ste sa dostali niekam inam.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Troš, trošku, trošku je to presilovka, že v roku 1820 v Británii, keď niekto povedal, že deti by nemali pracovať, tak to tiež bolo považované za škandalózne a neakceptovateľné. A posunuli sme sa odvtedy niekam.“

Moderátorka: „Opäť, ale to sme trošku naozaj v inej kategórii. Tu musím súhlasiť s pani Roth Nevedálovou, keď povedala, že holokaust, a aj za mňa práca detí, nie je kategória manželstiev gejov a lesbičiek naozaj, naozaj nie je. Uhm.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ja som nepovedal, že to je kategória, ale že požiadavka na zrušenie týchto vecí. V tom období bola rovnako škandalózna pre väčšinovú spoločnosť.“

Moderátorka: „Je to, je to, je to inde, akože, a určite to aj vy cítite, že je to trošku inde.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Nie, nie.“

Moderátorka: „Dobre, je to vaše, váš názor. Pán farár, keď ste toto tu počuli, na ktorú stranu sa prikláňate? Ako, máme ísť takto extrémne, že prirovnávať požiadavky gejov, lesbičiek na manželstvo k tomu, že, ako bolo štandardné, že detská práca a tak ďalej?“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Mo, môžeme ísť do extrémov trocha, lebo však aj to provokuje. Napríklad, sa čudujem, že, že na Slovensku ešte sú takí ľudia, ktorí povedia, že náboženstvo ma nezaujíma, alebo ho nepotrebujeme, alebo ak som tomu dobre porozumel, čo si myslím, že je chyba potom celej reprezentácie tých katolíckych cirkví, alebo kresťanskej cirkvi, ktoré, no načo sú tu tie morálne authority, keď ich neni počuť? A keď niekto to ani nevi, neviduje, alebo nevníma, potom povieme, že sú aj zbytočné, lebo vo svete to tak asi neni. Tak asi sú to aj tí kresťania potom na vine. A ináč mi to je také, také, jak keby som spadol z jahody, lebo toto málokde počujem, lebo všade vo svete sa hovorí, že ak sú dneska potrebné duchovné hodnoty, ak je dneska potrebné, spiritualita človeka, ak človek potrebuje dneska nejaké duševné zdravie, a proste jak hodnoty, ktoré, na ktorých žijeme, si nedáme sami, že to potrebujeme od iného, proste nejakú tú korekciu tá spoločnosť potrebuje, aby sme vedeli, že kade máme ísť, ktorou stranou. Tak to mi je, to mi je čudné, že na Slovensku ešte niekto povie, že cyrilo-metodskú tradíciu nepozná, keď tam máme nastúpenú celú plejádu, alebo garnitúru, našich politikov, a sa hlásia k tomu. Zas to nemyslím zle, zle, samozrejme, že...“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ja, ja ne, ja nepoznám obsah. Ja viem, že politici sa k tomu hlásia, ale neviem, aký to má obsah podľa mňa.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Ne, nemyslím to zle. Ja som, ja som päťdesiat rokov v praxi, päťdesiat rokov sa túlam po tomto Slovensku, a päťdesiat rokov som sa nebránil nikomu, aby ku nám prišiel. Aj teraz pri Bratislave máme otvorené, otvorenú scénu, kde sa môžu kľásť akékoľvek otázky, ale s takýmto sa málokedy stretávam. Práve opačne, sa stretávame s tým, že si nevieme, nevieme si pomáhať, aby sme ten život, tú etapu našu životnú, v tomto čase a priestore, aby sme to nejakou slušne žili navzájom, a si navzájom pomáhali, včítne rodín, a, ja som sa nestretol ešte te, s takými problémami, týchto špeciálnych problémov jako s tými bežnými problémami klasických rodín. Tam si nevieme niekedy dať rady, ako vychovať tie deti, jako žiť v tom partnerstve, a nakoniec si nevieme dať rady, ako máme národy žiť jeden vedľa druhého. Vy, čo ste sa pýtali, to je pravda, že nemala by to ani Európska únia, nemá na to právo, aby niekomu nanútila nejakú svoju predstavu, kultúrnu alebo náboženskú, alebo inú. Legislatívne nech si každý ošetrí ako chce, ale zase sú tu nejaké spoločné hodnoty, ktoré si nemôže niekto uzurpovať a nemôže sa z mocenskej pozície presadzovať v iných, v iných krajinách.“

Moderátorka: „Pán Farár, môžem sa opýtať, vy si myslíte, že teda v tej ústave by sme mali mať zadefinované, že muž a žena, lebo aj to sme tu teraz vlastne, Peter to otvoril, že, že tá ústava je zlá, alebo, alebo nie je šťastne definovaná, lebo je tam muž a žena, lebo je tam manželstvo muža a ženy, dve pohlavia, muž a žena. Myslíte si, že tam to treba lámať?“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Ak to tam je zadefinované, ja som neni právnik, ja neviem, máme kresťanov, ktorí sú aj právnici, nech to teda oni tam slušne ošetrí, aby to bolo aj v zmysle toho kresťanstva.“

Moderátorka: „Ale, akože, či si myslíte, že to je tak správne, že toto tam má byť aj v zmysle toho, že naozaj, ja som hovorila o tisícročnej tradícii manželstva a to, čo tu my žijeme.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Mne to pripadalo také, jak keby niekto išiel dneska zadefinovať, že kruh je kruh a štvorec je štvorec a kocka je kocka, nesmie to ináč nazývať. Ak ste povedali, že to súvisí s tou zemeguľou, tak asi potom áno, pre takých ľudí, lebo nám povedia, že to je doska, nemá to zadefinované, ale to by bol už taký nejaký legalizmus, kde sa už nás vytráca duch z toho a nejaký zdravý,

zdravý ľudský rozum. To som chcel povedať ešte, že to náboženské, veď nám to dneska pripomínajú zo všetkých strán. Nevieť, či ste zachytili tú Artemis II, čo išli okolo toho mesiaca...”

Moderátorka: „Uhm.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „...tá americká posádka. A ja si myslím, že pri dnešných problémoch, oni nepovedali technické problémy, ani právne problémy, ako to riešiť, ale keď tá žena poslala to posolstvo na túto malú planétu, že vážte si, keby ste videli z tej vzdialenosti, jak je tá planéta nádherná, starajte sa o to jako jedna rodina, a ten druhý chlap povie, že jak mu to pripadalo absurdné, že niekto povie na tej malej planéte, čo oni to videli štyristotisíc kilometrov, či koľko, to je jak pingpongová loptička, alebo tenisová, povie, že on chce posunúť svoje hranice v mene svojej moci, aby mal väčší teritórium. Proste, to ľudstvo treba zachraňovať asi inými hodnotami, aby sme sa tu nejako pomestili a prežili to. Takže, okej, áno, budeme, rozprávajte aj o tom, alebo ošetríte to nejako právne, aby to v tej Európe fungovalo, ale cirkev by som z toho nev, nevytláčal von, a by som jej zazlieval, keby mlčala. Máme tuto, tak ako pápeža, mnohí už dneska počúvajú, toho Prevosta, Američana, a počúva ju aj vlastný prezident v Amerike, a to asi nečakal, že bude mať takého partnera. Tak aj tu by sme mali mať aj nejakú, nejaký kontra hlas. No a ten by mal ísť, ten morálny, a ten objektívny, aj zo strany cirkvi, zo strany najmä tých reprezentantov.“

Moderátorka: „Čiže ten kontra hlas by hovoril čo, v tomto poňatí?“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Ten by sa zastával asi skorej toho Božieho obrazu toho človeka, čo máme z Biblie, že, áno, je to muž a žena, a je to Božie, Boží tvor, všetci ostatní sú tiež Božie tvory, ale budú sa nazývať, že, že niekto je, ja neviem, troška iným smerom sa zrodil, s inými špecifikami, s inými danosťami. Ale, ale to, to gro je, jednoducho povedané, Adam a Eva, ktorí prišli na tento svet, aby sme ako ľudstvo nevykapali, aby sme sa ne, nepárlili s umelou inteligenciou v dvadsiatom prvom storočí.“

Moderátorka: (smiech) „Ďakujem. Peter Weisenbacher, tu sme sa dostali k tomu, že neveríme, alebo neveríte vy, politikom, že sa zhodnú. Však vidíme, že sa nezhodli doteraz na tom celom.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Nie je o viere.“

Moderátorka: „Áno, ale, ale dobre, nečakáme to asi od nich, lebo každý z nich má svoju politickú agendu, má svojich voličov a, a všetci, koľko nás tu je máme, máme možno trošku iný pohľad na tieto citlivé veci. Myslíte si, že téma homosexuálnych manželstiev, teraz konkrétne hovorím o nej, keď sme sa tu zhodli na tom, na, na, po mojej pravej ruke, že ten euroaktivizmus súdny nie, nie na mieste úplne. Malo by sa možno v referende rozhodnúť o tom, či geovia, lesby by mali mať možnosť uzatvárať manželstvá, adoptovať deti, a tak ďalej. Proste celý ten balík etických otázok.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Hmm, tak znova musím zopakovať, že nesúhlasím s tým, že je to aktivizmus sudcovský, alebo euroaktivizmus dokonca, pretože to vychádza zo zakladajúcich zmlúv Európskej únie, a ten rozsudok, kto si ho prečíta, ak prečíta si tie, čo mu predchádzali, tak pochopí, že úplne logicky ide po tej právnej linke, po ktorej ísť má. Nič aktivistického som tam nenašiel.“

Moderátorka: „Podme k tomu referendu.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „A ešte jedna vec, že Európska únia sa nám nesnaží nič nanútiť. My sme do Európskej únie vstupovali dobrovoľne a vedome, a môžeme z nej aj vystúpiť. Takže to, to nie je nútenie. Chceme tam byť, budeme rešpektovať rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, nechceme tam byť, môžeme odísť. Čo sa týka referenda...”

Moderátorka: „Ešte ich môžeme aj nerešpektovať a zostať. To je tiež možnosť.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „V tom prípade nás asi vylúčia časom, ale bolo by to, bolo by to ta...”

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „To sa, to sa nedá.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „...bolo by to také trošku zbabelé. A, no minimálne nám zastavia tie eurofondy, takže to asi na Slovensku je tá prevažujúca téma, tie eurofondy.“

Moderátorka: „Myslíte, že kvôli manželstvám geov a lesbičiek by nám zastavili eurofondy?“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No, tak keď zastavili Maďarsku kvôli zobrazovaniu iba hetero vzťahov na verejnosti, tak nevidím najmenší dôvod, pretože, ono to nie je také jednoduché, že tu ide neja, o neja, iba o nejaké hetero, hetero alebo homo manželstvá, tu ide jednoducho o to, že tie krajiny navzájom si musia uznávať svoju, svoje legálne platné dokumenty. Na Slovensku napríklad stačí mať svadbu pre kresťanov iba v kostole, nemusia mať ďalšiu svad. To je vo, v mnohých

západoeurópskych krajinách, najmä tých, kde Slováci chodia študovať a pracovať, nelegálne. Tam treba svadbu uza, uzavrieť separátne...”

Moderátorka: „Na úrade.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „...na radnici, na úrade.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Pardon, u nás to tiež platí. Nemôžme, my nemôžme sobášiť len v kostole. Cirkevný sobáš neuznáva občiansky úrad.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Treba ísť na matriku aj tak.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „U nás.“

Moderátorka: Čiže aj u nás je to tak, že civilný sobáš tiež.

Marián Prachár katolícky kňaz: „Predtým sme to mali, predtým sme to mali tak, že najprv museli byť občiansky, a potom bol cirkevný. Teraz je to v jednom, ale s občianskymi dokumentami.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „No, veď dokumenty sú v poriadku, ale tá svadba sa uskutoční v kostole. Nemusia mať ďalšiu svadbu ešte na úrade.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Ale musia na úrade o tom oznámiť dopredu, musia všetky dokumenty doložiť, a musí ten farár doložiť dokumenty pre ten úrad, a úrad vydáva to osvedčenie.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „To je, to je všetko v poriadku, ale ja hovorím teraz o krajinách, kde toto nie je legálne, kde treba mať, keď niekto chce mať svadbu v kostole, tak musí mať dve svadby. A teraz si predstavme, že niekto príde s týmito našimi dokumentami, že mal svadbu v kostole...”

Moderátorka: „Ale naše dokumenty sú úradné.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „...naš, s našimi dokumentami, a oni poved, a oni povedia, my také svadby nemáme u nás, my svadby v kostole neuznávame, a my vám tu nedáme, ja neviem, zdravotnú starostlivosť alebo niečo podobné. Takže pre...”

Moderátorka: „A, Peter, ale u nás majú, majú tie páry normálne, že úradný, štátny papier na to, hej.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Áno, ja, ja viem, že majú, ale tá svadba sa uskutoční v kostole, a to je v mnohých krajinách, kvôli odluke štátu od cirkvi, protiprávne. A...”

Moderátorka: „Blížime sa ku koncu. Musím vás poprosiť, poďme odpovedať na tú otázku, lebo tu sa nedoberieme toho konca, že čo politici urobia, neurobia, ale, či si myslíte, že takáto vec by sa mala rozhodnúť referendum?“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Určite nie, pretože v referende je zakázané rozhodovať o daniach a ľudských právach, a toto je o ľudských právach.“

Moderátorka: „Toto je ľudské právo, mať administratívne tú možnosť, že byť manžel, manželka.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Nie mať administratívne tú možnosť, ale nemať prekážky vo vytvorení rodiny.“

Moderátorka: „Ďakujem.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Ja si nemyslím.“

Moderátorka: „Je to prekážka vo vytvorení rodiny, že neuznávame manželstvo gejev, lesbiab?“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): Nie, určite nie. Určite nie, treba povedať takisto, že existujú iba dve pohlavia, muž a žena, a takisto dieťa môže splodiť iba muž a žena spolu. To, že nejakí, osoby rovnakého pohlavia, majú nejaké dieťa, tak vždy te, rodičom toho dieťaťa je iba jeden ten človek, ktorý ho akože biologicky splodil. Takže, tu sa akože netvárame, že to je nejaké rodinné niečo. To je proste niečo úplne iné. Nemyslím si, že by to malo ísť na referendum. Takisto sme tu mali aj liberálne strany, ktoré toto považujú za veľkú tému, napríklad SaS-ka, ktorá bola vo vláde, a nepodarilo sa to zatiaľ nikdy urobiť. Ja som zvedavá, keď náhodou, teda nedajbož, by bolo Progresívne Slovensko vo vláde, či túto tému budú ďalej posúvať, ale ak budú vo vláde s KDH, takisto bude dôležité, ako sa k tomu postavia. Poďme to oddeľovať, hovorme o tom v tých rovinách, ktoré som ja tu už viackrát naznačila, a za 20 rokov tejto témy, ktorej, počúvam tých aktivistov, proste vždy tomu ublíži najviac to, že chceme všetko naraz. Poďme začať niekde na nejakej, na nejakom partnerstve, niečo, vidím, že aj cirkev je tomu otvorená, poďme sa o tom rozprávať takto, nepridávajme do toho všetky tie ostatné veci. Mali sme referendum o homosexuálnych otázkach pred, neviem koľko to už je rokov dozadu...”

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „14.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „...veľmi neúspešné to bolo, a pamätám si môjho dedka, ktorý to mal vtedy viac ako 80 rokov, už nie je medzi nami, ktorý povedal, že to nie je téma, ktorú ja, ako človek, chcem rozhodovať, lebo to sú iní ľudia. Čiže takto to vníma väčšina tých ľudí, že podme sa rozprávať o tom, že to sú ľudia, o ktorých hovoríme, citlivo, ale takisto akože zmysluplne a pragmaticky sa o tom rozprávajme, čo oni naozaj potrebujú? A najväčšia časť týchto ľudí proste nechce byť každý deň na titulke, že podme sa baviť o LGBT a iks, ypsilon právach, podme sa rozprávať, ako môžeme im zlepšiť život, kvalitu života, ako ich môžeme rešpektovať, nemusíme ich všetci akceptovať, stačí, keď budeme rešpektovať, a aby tie základné práva, ktoré oni chcú, a to sú tie, ktoré sme pomenovali niekoľkokrát, ktoré sú najväčším problémom pre vzťah dvoch ľudí, ako ich vyriešiť, aby to proste bolo v poriadku. A potom už po 20 rokoch, keď sa tu niekto rozhodne, že chceme robiť, neviem, čo všetko, nech sa páči, ale potrebujeme ten základ.“

Moderátorka: „Ďakujem.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ale tomu nič nebráni. Tomu nič nebráni.“

Moderátorka: „Dobre. Posledné. Záverečné slovo vyšlo na vás.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „To mi pripomína tému u nás, tému celibátu. Že o nás tiež toľkí rozprávajú, ale nás sa málokto opýta, že...“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Aké to je.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „...ktorí sme tí celibátnici, že čo by sme chceli, jak by to malo byť, áno? Sme podobne potom vlastne na tom.“

Moderátorka: „Čiže, pán farár, na záver sa vás opýtam stručne, vy hovoríte, že nechať to tak, ako to je, muž a žena, manžel a manželka, neotvárať túto tému a, alebo nejako opatrne, citlivo?“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Podľa mojich skúseností tá, tá tradičná rodina tak, ako je zadefinovaná, ako cirkev všade na svete, aj v tých ostatných národoch, jak ju zadefinovala, a sa to dr, drží, to asi nikto nezmení, tak to bude. No a o všetkom ostatnom sa dá rozprávať, samozrejme, ale s tými ľuďmi, ktorých sa to týka.“

Moderátorka: „Ďakujem veľmi pekne. Páni a dáma, mojím hosťom dnes bol Peter Weisenbacher. Ďakujem, že ste prišli.“

Peter Weisenbacher Inštitút ľudských práv: „Ďakujem za pozvanie.“

Moderátorka: „Katarína Roth Nevedálová, aj vám ďakujem, že ste prišli.“

Katarína Roth Nevedálová europoslankyňa (Smer-SD): „Ďakujem aj ja veľmi pekne.“

Moderátorka: „A katolícky kňaz Marián Prachár. Ďakujem pekne, že ste prišli.“

Marián Prachár katolícky kňaz: „Aj ja ďakujem za pozvanie. Pekný večer.“

Moderátorka: „No a vám, diváci, prajeme ešte pekný zvyšok večera a Odpovede s Hankou Žitnou tu budú opäť o týždeň. Dovidenia a pekný večer.“

21:59:14 – Záverečné titulky, koniec programu Odpovede s Ankou Žitnou

21:59:25 – Program Bez komentára

22:00:00 – Koniec záznamu